

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OKOLJE

Vojkova 1b, 1001 Ljubljana p.p. 2608

tel.: +386(0)1 478 40 00 fax.: +386(0)1 478 40 51

Številka: 35407-168/2006 - 19

Datum: 30.4.2008

Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje, izdaja na podlagi drugega odstavka 12. člena Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 58/03, 45/04, 86/04-ZVOP-1, 138/04, 52/05, 17/06, 76/06, 132/06 in 41/07) in na podlagi 1. odstavka 72. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/06-ZmetD, 66/06-OdlUS/06 in 33/07-ZPNačrt), na zahtevo stranke Cimos TAM Ai d.o.o., Perhavčeva 21, 2000 Maribor, ki jo zastopa direktor Goran Dimc, v zadevi izdaje okoljevarstvenega dovoljenja, ki lahko povzročajo onesnaževanje večjega obsega, naslednje

OKOLJEVARSTVENO DOVOLJENJE

1. Obseg dovoljenja

Stranki - upravljavcu Cimos TAM Ai d.o.o., Perhavčeva 21, 2000 Maribor, (v nadaljevanju: upravljavec) se izda okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprav, ki se nahajajo na zemljiščih s parc. št. 2568, 2569, 2572/1, 2572/2, 2587/1 in 2587/3, vse k.o. Tezno na lokaciji Perhavčeva 21, 2000 Maribor, in sicer za:

1.1. napravo za taljenje in litje sive litine s proizvodno zmogljivostjo 54 ton na dan.

Naprava se sestoji iz naslednjih nepremičnih tehnoloških enot:

- i. stroji za izdelavo jeder in mask, z oznako N1;
- ii. 3 talilne peči Junker z oznako N2;
- iii. sestavljanje form z oznako N3;
- iv. linija litja z oznako N4;
- v. stresalne rešetke z oznako N5;
- vi. peskalni stroji z oznako N6;
- vii. brusilni stroji z oznako N7;
- viii. stroj za premazovanje jeder z oznako N8;
- ix. pretočni hladilni sistem z oznako N9;
- x. skladiščne enote.

1.2. napravo za taljenje aluminija s tallino zmogljivostjo 77 ton na dan.

Naprava se sestoji iz naslednjih nepremičnih tehnoloških enot:

- i. talilne peči Al, in sicer 2 Botta in 2 Kemotherm, z oznako N10;
- ii. impeler za čiščenje taline z oznako N11;
- iii. vzdrževalne peči, in sicer 6 Striko in 9 lončnih – jamskih, z oznako N12;
- iv. stroji za izdelavo jeder z oznako N13;
- v. livni stroji z oznako N14;
- vi. finalizacija z oznako N15;
- vii. toplotna obdelava z oznako N16;
- viii. skladiščne enote.

2. Okoljevarstvene zahteve za emisije snovi v zrak

2.1. Zahteve v zvezi z emisijami snovi v zrak

- 2.1.1. Pri obratovanju obeh naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja mora upravljavec izvajati naslednje ukrepe za zmanjševanje emisije snovi v zrak:
- i. tesnjenje delov naprav;
  - ii. zajemanje odpadnih plinov na izvoru na način, ki preprečuje širjenje odpadnih plinov v prostor hale, zlasti:
    - a. pri strojih za izdelavo jeder in mask,
    - b. peskalnih in brusilnih strojih,
    - c. strojev za premazovanje jeder;
  - iii. zapiranje krožnih tokov;
  - iv. reciklaža snovi;
  - v. čim popolnejšo izrabo surovin in energije ter druge ukrepe za optimiranje proizvodnih procesov ter druge ukrepe za optimiranje proizvodnih procesov;
  - vi. optimiranje obratovalnih stanj zagona, spremembe zmogljivosti in zaustavljanja ter drugih izjemnih pogonskih stanj;
  - vii. redno vzdrževanje dobrega tehničnega stanja naprav;
  - viii. uporabo zaprtega sistema natovarjanja in raztovarjanja silosov, kjer se skladiščijo prašne snovi pri čemer se odpadni plini in izpodrinjeni zrak iz silosov zajema, ter očisti na odprševalni napravi. Polnilna naprava mora imeti varovalni sistem pred prenapolnitvijo.
- 2.1.2. Upravljavec mora izkazovati izvajanje ukrepa iz vii. alinee točke 2.1.1 z vodenjem vzdrževalnega dnevnika, ki mora izkazovati izvedena dela skladno z internimi predpisi vzdrževanja tehnoloških enot, zlasti vzdrževanja talilnih peči Junker in strojev za izdelavo jeder in mask.
- 2.1.3. Upravljavec mora pri obratovanju naprave za taljenje in litje sive litine iz točke 1.1 izreka tega dovoljenja zaradi zmanjševanja emisije snovi v zrak poleg ukrepov iz točke 2.1.1 izreka tega dovoljenja zagotoviti tudi da:
- i. se preprečuje vnos naoljenih, rjastih in s peskom onesnaženih odpadnih kovin v tehnološki proces taljenja;
  - ii. se izvajajo ukrepi dobre prakse ob taljenju in prevozu taline;
  - iii. obratuje z napravo za litje in hlajenje ulitkov zaprte izvedbe, odpadne pline, ki nastanejo pri obratovanju pa zajemati in odvajati v čistilno napravo;
  - iv. obratuje z napravo za iztresanje ulitkov in z napravo za odstranjevanje livaarskega peska z ulitkov zaprte izvedbe, odpadne pline, ki nastanejo pri obratovanju pa zajemati in odvajati v čistilno napravo;
  - v. se zajemajo odpadni plini iz talilnih peči Junker na kraju njihovega nastanka, to je predvsem z odvzemanjem odpadnih plinov na pokrovu peči in tudi z izsesavanjem odpadnih plinov in njihovim zajemanjem pri polnjenju peči in taljenju, ter odvajajo v čistilno napravo;
  - vi. se za odstranjevanje prahu iz odpadnih plinov uporabljajo čistilne naprave za suho izločanje prahu.
- 2.1.4. Upravljavec mora pri obratovanju naprave za taljenje in litje sive litine iz točke 1.1 izreka tega dovoljenja najkasneje do 31.12.2009 zaradi zmanjševanja emisije snovi v zrak poleg ukrepov iz točk 2.1.1 in 2.1.3 zreka tega dovoljenja zagotoviti tudi:
- vii. zajemanje odpadnih plinov pri izlivanju taline iz talilnih peči Junker ter čiščenje in odvajanje skozi definiran izpust;
  - viii. zajemanje odpadnih plinov, ki nastajajo pri ohlajanju jeder in mask ter čiščenje in odvajanje skozi definiran izpust;

- ix. zajemanje in odvajanje v napravo za odpraševanje izpodrinjenega zraka iz zaprtih vsebnikov - silosov peska pri jedrarskih strojih pri njihovem polnjenju;
  - x. zapiranje ali tesnenje mesta za prazenje odpadnega peska iz spenjalnih okvirjev ter zapiranje ali tesnenja mesta za natovarjanje odpadnega peska na spenjalne okvirje.
- 2.1.5. Upravljavec mora pri obratovanju naprave za taljenje aluminija iz točke 1.2 izreka tega dovoljenja poleg ukrepov iz točke 2.1.1 izreka tega dovoljenja izvajati naslednje ukrepe za zmanjševanje emisije snovi v zrak:
- i. preprečevati vnos nečistoč v vložek;
  - ii. zagotoviti odsesovanje odpadnih plinov iz talilnih peči skozi definirane odvodnike z upoštevanjem zahteve iz točke 2.1.9 izreka tega dovoljenja;
  - iii. izvajati ukrepe dobre prakse taljenja in prevoza taline;
  - iv. preprečevati emisije snovi z zapiranjem naprav za iztresanje in čiščenje odlitkov;
  - v. preprečevati razpršene emisije pri prevozu in skladiščenju surovin;
  - vi. za kondicioniranje taline je uporaba heksakloretana prepovedana.
- 2.1.6. Upravljavec pri obratovanju naprave za taljenje aluminija iz točke 1.2 izreka tega dovoljenja za koncpcioniranje taline ne sme uporabljati heksaklormetan.
- 2.1.7. Upravljavec lahko izpušča zajete odpadne pline iz naprave iz 1. točke izreka tega dovoljenja le skozi izpuste definirane v 2.2 točki izreka tega dovoljenja.
- 2.1.8. Upravljavec mora zagotavljati, da na definiranih izpustih emisij snovi v zrak dopustne vrednosti, določene v 2.2 točki izreka tega dovoljenja, ne bodo presežene.
- 2.1.9. Upravljavec mora zagotoviti, da bodo odpadni plini iz naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja razredčeni le toliko, kolikor je to tehnično in obratovalno neizogibno.
- 2.1.10. Upravljavec mora imeti za naprave za čiščenje odpadnih plinov, ki se odvajajo:
- i. iz naprave za taljenje in litje sive litine iz točke 1.1 izreka tega dovoljenja skozi izpuste:
    - Z1 in Z2 definiranih v točki 2.2.1.1 izreka tega dovoljenja,
    - Z3 definiranega v točki 2.2.1.2 izreka tega dovoljenja,
    - Z4 in Z33 definiranih v točki 2.2.1.3 izreka tega dovoljenja,
  - ii. iz naprave za taljenje aluminija iz točke 1.2 izreka tega dovoljenja skozi izpuste:
    - Z10 definiranega v točki 2.2.2.4 izreka tega dovoljenja,
    - Z11.1 in Z11.2 definiranega v točki 2.2.2.7,
- poslovniKE in zagotoviti, da naprave za čiščenje odpadnih plinov obratujejo v skladu s poslovniKE.
- 2.1.11. Upravljavec mora za naprave za čiščenje odpadnih plinov iz točke 2.1.10 izreka tega dovoljenja zagotoviti vodenje obratovalnih dnevnikov.
- 2.1.12. Upravljavec mora obratovalne dnevniKE iz točke 2.1.11 za čistilne naprave voditi v obliki vezane knjige z oštevilčenimi stranmi.
- 2.1.13. Pri stanjih in pojavih, pri katerih se morajo naprave za čiščenje odpadnih plinov izklopiti ali obiti ali kadar gre za zagon v tehnološkem procesu, mora upravljavec naprave zagotoviti stalen nadzor in njihovo vodenje, tako ni presežena najnižja dosegljiva raven emisije snovi pod takimi pogoji.

2.1.14. Upravljavec mora izvajati ukrepe za pravilno in nemoteno obratovanje naprav za čiščenje odpadnih plinov, in sicer pralnikov za čiščenje odpanih plinov, ki se odvajajo skozi izpust Z1 in Z2, in sicer:

- i. vsak teden:
  - pregledati ustreznost delovanja elektroventila za vnos vode in polnjenje;
  - čiščenje meritca nivoja vode z ustreznim detergentom;
  - kontrola stopnje pH v čistilni tekočini;
  - kontrola zapolnjenosti akrilnih filtrov in ustrezeno čiščenje, ter zamenjava le teh v primeru obrabe.
- ii. po vsakih 200 ur obratovanja:
  - kontrola in čiščenje filtrov črpalk ter menjava filterne mrežice, če je le ta poškodovana;
  - vizualna kontrola pralne tekočine v bazenu, skozi odprtine namenjene polnjenju.
- iii. po vsakih 500 ur obratovanja:
  - kontrola prisotnosti usedlin na dnu bazena ter v primeru usedlin bazen izprazniti;
  - kontrola motorja črpalk in morebitna puščanja;
- iv. po vsakih 1000 ur obratovanja:
  - kontrola celotne naprave za čiščenje odpadnih plinov;
  - preveriti nepropustnost tesnil na priključkih ter zamenjava le teh v primeru poškodb;
  - izprazniti pralno tekočino, odstranitev usedline in ponoven vnos vode in reagenta.

2.1.15. Upravljavec mora imeti na vsaki napravi za čiščenje odpadnih plinov iz točke 2.1.14 števec obratovalnih ur.

2.1.16. Upravljavec mora za napravo iz 1. točke izreka tega dovoljenja najpozneje do 31. decembra 2008 predložiti Agenciji RS za okolje:

- predlog območja vrednotenja obremenitve zunanjega zraka in
- predlog meritnih mest za ocenjevanje obremenitve zunanjega zraka.

2.1.17. Upravljavec mora za napravo iz 1. točke izreka tega dovoljenja najpozneje do 31. julija 2009 predložiti Agenciji RS za okolje predlog programa ocenjevanja celotne obremenitve zunanjega zraka.

2.1.18. Upravljavec mora za napravo iz 1. točke izreka tega dovoljenja najpozneje do 31. julija 2011 predložiti Agenciji RS za okolje:

- oceno celotne obremenitve zunanjega zraka vključno z obrazložitvijo izračuna rezultatov ocene celotne obremenitve;
- oceno dodatne obremenitve zunanjega zraka vključno z obrazložitvijo izračuna rezultatov ocene obremenitve.

2.2. Dopustne vrednosti emisij snovi v zrak

2.2.1. Dopustne vrednosti emisij snovi v zrak iz naprave za taljenje in litje sive litine

2.2.1.1. Dopustne vrednosti emisije snovi v zrak iz strojev za izdelavo jeder in mask ter linije litja, in sicer za izpusta Z1 in Z2, so določene v preglednici 1 in preglednici 2.

- i. Izpust z oznako: Z1
 Ime izpusta: jedrarna – Z1
 Vir emisije: naprava za taljenje in litje sive litine
 Tehnološka enota: Stroji za izdelavo jeder in mask (N1):
     - Primafond (N1.1)
     - Enopostajni Roperwerk (N1.3)
     - Šestpostajni Roperwerk (N1.4)
 Ime merilnega mesta: MMZ1
- ii. Izpust z oznako: Z2
 Ime izpusta: Litje – Z2
 Vir emisije: naprava za taljenje in litje sive litine
 Tehnološka enota: Linija litja (N4)
 Stroji za izdelavo jeder in mask (N1):
     - Shalco (N1.2)
     - U200 (N1.5)
 Ime merilnega mesta: MMZ2

Preglednica 1: Dopustne vrednosti parametrov na merilnem mestu MMZ1 in MMZ2 do 31.12.2010

Parameter	Izražen kot	Enota	Dopustna vrednost do 31.12.2010
Celotni prah	-	mg/m ³	50
Vsota organskih snovi I. nevarnostne skupine			
Fenol			
Formaldehid	-	mg/m ³	20
Krezol			
Amini (metilamin, etilamin, dietilamin, anilin, dimetilamin, trietilamin)			
Vsota organskih snovi II. nevarnostne skupine			
Naftalen	-	mg/m ³	100
Toluen			
Vsota rakotvornih snovi I. nevarnostne skupine			
Benzo (a) piren	-	mg/m ³	0,1
Dibenzo (a, h) antracen			
Vsota rakotvornih snovi II. nevarnostne skupine			
Benzo (ghi) perilen			
Benzo (k)fluoranten	-	mg/m ³	1
Fluoranten			
Indeno (1,2,3-cd) piren			
Benzo (b) fluoranten			
Rakotvorne snovi III. nevarnostne skupine	-	mg/m ³	5
Benzen			
Vsota rakotvornih snovi I. in II. nevarnostne skupine	-	mg/m ³	1
Vsota rakotvornih snovi I., II. in III. nevarnostne skupine	-	mg/m ³	5
Vodikov cianid	HCN	mg/m ³	5
Amoniak	NH ₃	mg/m ³	30

Preglednica 2: Dopustne vrednosti parametrov na merilnem mestu MMZ1 in MMZ2 od 1.1.2011 dalje

Parameter	Izražen kot	Enota	Dopustna vrednost od 1.1.2011 dalje
Celotni prah	-	mg/m ³	10
Vsota organskih snovi I. nevarnostne skupine: Fenol Formaldehid Krezol Toluen Naftalen Dibenzo (a,h) antracen Benzo (a) antracen Benzo (b) fluoranten Benzo (j) fluoranten Benzo (k)fluoranten Krizen	-	mg/m ³	20
Amini (organski)	-	mg/m ³	5
Rakotvorne snovi I. nevarnostne skupine Benzo (a) piren	-	mg/m ³	0,05
Rakotvorne snovi III. nevarnostne skupine Benzен	-	mg/m ³	5
Vsota rakotvornih snovi I. in III. nevarnostne skupine	-	mg/m ³	5
Vodikov cianid	HCN	mg/m ³	3
Amoniak	NH ₃	mg/m ³	30
Policiklični aromatski ogljikovodiki Fluoranten Indeno (1,2,3-cd) piren Benzo (ghi) perilen	-	mg/m ³	/ a.)

^{a.)}Mejna vrednost ni predpisana, meritve je potrebno izvajati.

2.2.1.2. Dopustne vrednosti emisij snovi v zrak iz talilnih peči in iz stresalne rešetke izpustom Z3 so določene v preglednici 3 in preglednici 4.

- iii. Izpust z oznako: Z3
- Ime izpusta: Taljenje SL – Z3
- Vir emisije: naprava za taljenje in litje sive litine
- Tehnološka enota: Talilne peči SL (N2)
  - MF Junker 1 (N2.1)
  - MF Junker 1 (N2.2)
  - MF Junker 1 (N2.3)
- Stresalne rešetke (N5)
- Ime merilnega mesta: MMZ3

Preglednica 3: Dopustne vrednosti parametrov na merilnem mestu MMZ3 do 31.12.2010

Parameter	Izražen kot	Enota	Dopustna vrednost do 31.12.2010
Celotni prah	-	mg/m ³	20
Vsota anorganskih delcev II. nevarnostne skupine: Kobalt in njegove spojine Nikelj in njegove spojine	Co Ni	mg/m ³	1
Vsota anorganskih delcev III. nevarnostne skupine: Krom in njegove spojine Baker in njegove spojine Mangan in njegove spojine Vanadij in njegove spojine Svinec in njegove spojine Kositer in njegove spojine Silicijev dioksid v obliki kristalinskega prahu	Cr Cu Mn V Pb Sn SiO ₂	mg/m ³	5
Vsota anorganskih delcev II. in III. nevarnostne skupine	-	mg/m ³	5
Vsota organskih snovi I. nevarnostne skupine Fenol Formaldehid Krezol Amini (metilamin, etilamin, dietilamin, anilin, dimetilamin, trietilamin)	-	mg/m ³	20
Vsota organskih snovi II. nevarnostne skupine Naftalen Toluen	-	mg/m ³	100
Vsota rakotvornih snovi I. nevarnostne skupine Benzo (a) piren Dibenzo (a, h) antracen	-	mg/m ³	0,1
Vsota rakotvornih snovi II. nevarnostne skupine Benzo (ghi) perilen Benzo (k)fluoranten Fluoranten Indeno (1,2,3-cd) piren Benzo (b) fluoranten	-	mg/m ³	1
Rakotvorne snovi III. nevarnostne skupine Benzen	-	mg/m ³	5
Vsota rakotvornih snovi I. in II. nevarnostne skupine	-	mg/m ³	1
Vsota rakotvornih snovi I., II. in III. nevarnostne skupine	-	mg/m ³	5
Vodikov cianid	HCN	mg/m ³	5
Amoniak	NH ₃	mg/m ³	30

Preglednica 4: Dopustne vrednosti parametrov na merilnem mestu MMZ3 od 1.1.2011 dalje

Parameter	Izražen kot	Enota	Dopustna vrednost od 1.1.2011 dalje
Celotni prah	-	mg/m ³	20
Vsota anorganskih delcev II. nevarnostne skupine: Kobalt in njegove spojine Nikelj in njegove spojine Svinec in njegove spojine	Co Ni Pb	mg/m ³	0,5
Vsota anorganskih delcev III. nevarnostne skupine: Krom in njegove spojine Baker in njegove spojine Mangan in njegove spojine Vanadij in njegove spojine Kositer in njegove spojine	Cr Cu Mn V Sn	mg/m ³	1
Vsota anorganskih delcev II. in III. nevarnostne skupine		mg/m ³	1
Poliklorirani dibenzodioksini (PCDD) in poliklorirani dibenzofurani (PCDF)	TEQ	ng/m ³	0,1
Vsota organskih snovi I. nevarnostne skupine: Fenol Formaldehid Krezol Toluen Naftalen Dibenzo (a,h) antracen Benzo (a) antracen Benzo (b) fluoranten Benzo (j) fluoranten Benzo (k)fluoranten Krizen	-	mg/m ³	20
Amini (organski)	-	mg/m ³	5
Rakotvorne snovi I. nevarnostne skupine Benzo (a) piren	-	mg/m ³	0,05
Rakotvorne snovi III. nevarnostne skupine Bzenen	-	mg/m ³	5
Vsota rakotvornih snovi I. in III. nevarnostne skupine	-	mg/m ³	5
Vodikov cianid	HCN	mg/m ³	3
Amoniak	NH ₃	mg/m ³	30
Policiklični aromatski ogljikovodiki Fluoranten Indeno (1,2,3-cd) piren Benzo (ghi) perilen	-	mg/m ³	/ a.)

a.) Mejna vrednost ni predpisana, meritve je potrebno izvajati.

2.2.1.3. Dopustne vrednosti emisij snovi v zrak iz peskalnih strojev, in sicer za izpusta Z4 in Z33 so določene v preglednici 5.

iv. Izpust z oznako:

Z4

Ime izpusta:

Peskanje SL– Z4

Vir emisije:

naprava za taljenje in litje sive litine

Tehnološka enota:

Peskalni stroji (N6)

- Peskalni stroj - Gostol (N6.1)

- Vibra peskalni stroj (N6.2)

Ime merilnega mesta:

MMZ4

v.	Izpost z oznako:	Z33
	Ime izposta:	Peskanje SL– Z33
	Vir emisije:	naprava za taljenje in litje sive litine
	Tehnološka enota:	Peskalni stroji (N6)
		- bobnasti peskalni stroj – Gostol VB1 (N6.3)
	Ime merilnega mesta:	MMZ33

Preglednica 5: Dopustne vrednosti parametrov na merilnih mestih MMZ4 in MMZ33

Parameter	Izražen kot	Enota	Dopustna vrednost do 31.12.2010	Dopustna vrednost od 1.1.2011 dalje
Celotni prah	-	mg/m ³	50	10

2.2.1.4. Dopustne vrednosti emisij snovi v zrak iz stroja za premazovanje jeder z izpustom Z31 so določene v preglednici 6.

vi.	Izpost z oznako:	Z31
	Ime izposta:	Premazovanje jeder SL– Z31
	Vir emisije:	naprava za taljenje in litje sive litine
	Tehnološka enota:	stroj za premazovanje jeder (N8)
	Ime merilnega mesta:	MMZ31

Preglednica 6: Dopustne vrednosti parametrov na merilnem mestu MMZ31

Parameter	Izražen kot	Enota	Dopustna vrednost do 31.12.2010	Dopustna vrednost od 1.1.2011 dalje
Celotni prah	-	mg/m ³	50	10

2.2.2. Dopustne vrednosti emisij snovi v zrak iz naprave za taljenje aluminija

2.2.2.1. Dopustne vrednosti emisije snovi v zrak iz talilnih peči, in sicer za izpuste Z5, Z6, Z7 in Z8 so določene v preglednici 7 in preglednici 8.

i.	Izpost z oznako:	Z5
	Ime izposta:	Taljenje Al – Z5
	Vir emisije:	naprava za taljenje aluminija
	Tehnološka enota:	Talilne peči Al (N10): Kemotherm 1 (N10.1)
	Ime merilnega mesta:	MMZ5
ii.	Izpost z oznako:	Z6
	Ime izposta:	Taljenje Al – Z6
	Vir emisije:	naprava za taljenje aluminija
	Tehnološka enota:	Talilne peči Al (N10): Kemotherm 2 (N10.2)
	Ime merilnega mesta:	MMZ6

- iii. Izpust z oznako: Z7
 Ime izpusta: Taljenje Al – Z7
 Vir emisije: naprava za taljenje aluminija
 Tehnološka enota: Talilne peči Al (N10): Botta 1 (N10.3)
 Ime merilnega mesta: MMZ7
- iv. Izpust z oznako: Z8
 Ime izpusta: Taljenje Al – Z8
 Vir emisije: naprava za taljenje aluminija
 Tehnološka enota: Talilne peči Al (N10): botta 2 (N10.4)
 Ime merilnega mesta: MMZ8

Preglednica 7: Dopustne vrednosti parametrov na merilnih mestih MMZ5, MMZ6, MMZ7 in MMZ8 do 31.12.2010

Parameter	Izražen kot	Enota	Dopustna vrednost
Celotni prah	-	mg/m ³	50
Dušikovi oksidi NOx	NO ₂	mg/m ³	500
Žveplovi oksidi SOx	SO ₂	mg/m ³	500
Anorganski delci II. nevarnostne skupine Nikelj in njegove spojine	Ni	mg/m ³	1
Vsota anorganskih delcev III. nevarnostne skupine Baker in njegove spojine Mangan in njegove spojine Krom in njegove spojine Svinec in njegove spojine	Cu Mn Cr Pb	mg/m ³	5
Vsota anorganskih delcev II. in III. nevarnostne skupine	-	mg/m ³	5

Preglednica 8: Dopustne vrednosti parametrov na merilnih mestih MMZ5, MMZ6, MMZ7 in MMZ8 od 1.1.2011 dalje

Parameter	Izražen kot	Enota	Dopustna vrednost
Celotni prah	-	mg/m ³	20
TOC	C	mg/m ³	50
Dušikovi oksidi NOx	NO ₂	mg/m ³	350
Žveplovi oksidi SOx	SO ₂	mg/m ³	350
Vsota anorganskih delcev II. nevarnostne skupine Nikelj in njegove spojine Svinec in njegove spojine	Ni Pb	mg/m ³	0,5
Vsota anorganskih delcev III. nevarnostne skupine Baker in njegove spojine Mangan in njegove spojine Krom in njegove spojine	Cu Mn Cr	mg/m ³	1
Vsota anorganskih delcev II. in III. nevarnostne skupine	-	mg/m ³	1

- 2.2.2.2. Dopustne vrednosti emisije snovi v zrak iz čiščenja taline z izpustom Z32 so določene v preglednici 9.

v. Izpust z oznako: Z32
 Ime izpusta: čiščenje taline Al – Z32
 Vir emisije: naprava za taljenje aluminija
 Tehnološka enota: Čiščenje taline (N11): nepremični impeler (N11.1)
 Ime merilnega mesta: MMZ32

Preglednica 9: Dopustne vrednosti parametrov na merilnem mestu MMZ32

Parameter	Izražen kot	Enota	Dopustna vrednost do 31.12.2010	Dopustna vrednost od 1.1.2011 dalje
Celotni prah	-	mg/m ³	50	20

- 2.2.2.3. Dopustne vrednosti emisije snovi v zrak iz strojev za izdelavo jeder z izpustom Z9 so določene v preglednici 10 in preglednici 11.

vi. Izpust z oznako: Z9
 Ime izpusta: jedrarna Al – Z9
 Vir emisije: naprava za taljenje aluminija
 Tehnološka enota: Stroji za izdelavo jeder (N13)
 Ime merilnega mesta: MMZ9

Preglednica 10: Dopustne vrednosti parametrov na merilnem mestu MMZ9 do 31.12.2010

Parameter	Izražen kot	Enota	Dopustna vrednost do 31.12.2010
Celotni prah	-	mg/m ³	50
Vsota organskih snovi I. nevarnostne skupine Fenol Formaldehid Krezol Amini (metilamin, etilamin, dietilamin, anilin, dimetilamin, trietilamin)	-	mg/m ³	20
Vsota organskih snovi II. nevarnostne skupine Naftalen Toluen	-	mg/m ³	100
Vsota rakotvornih snovi I. nevarnostne skupine Benzo (a) piren Dibenzo (a, h) antracen		mg/m ³	0,1
Vsota rakotvornih snovi II. nevarnostne skupine Benzo (ghi) perilen Benzo (k)fluoranten Fluoranten Indeno (1,2,3-cd) piren Benzo (b) fluoranten		mg/m ³	1
Rakotvorne snovi III. nevarnostne skupine Benzен		mg/m ³	5
Vsota rakotvornih snovi I. in II. nevarnostne skupine	-	mg/m ³	1
Vsota rakotvornih snovi I., II. in III. nevarnostne skupine	-	mg/m ³	5
Vodikov cianid	HCN	mg/m ³	5
Amoniak	NH ₃	mg/m ³	30

Preglednica 11: Dopustne vrednosti parametrov na merilnem mestu MMZ9 od 1.1.2011 dalje

Parameter	Izražen kot	Enota	Dopustna vrednost od 1.1.2011 dalje
Celotni prah	-	mg/m ³	10
Vsota organskih snovi I. nevarnostne skupine:			
Fenol			
Formaldehid			
Krezol			
Toluen			
Naftalen			
Dibenzo (a,h) antracen	-	mg/m ³	20
Benzo (a) antracen			
Benzo (b) fluoranten			
Benzo (j) fluoranten			
Benzo (k)fluoranten			
Krizen			
Amini (organški)	-	mg/m ³	5
Rakotvorne snovi I. nevarnostne skupine	-	mg/m ³	0,05
Benzo (a) piren			
Rakotvorne snovi III. nevarnostne skupine	-	mg/m ³	5
Benzen			
Vsota rakotvornih snovi I. in III. nevarnostne skupine	-	mg/m ³	5
Vodikov cianid	HCN	mg/m ³	3
Amoniak	NH ₃	mg/m ³	30
Policiklični aromatski ogljikovodiki			
Fluoranten			
Indeno (1,2,3-cd) piren	-	mg/m ³	/ a.)
Benzo (ghi) perilen			

a.) Meja vrednost ni predpisana, meritve je potrebno izvajati.

2.2.2.4. Dopustne vrednosti emisije snovi v zrak iz finalizacije, in sicer iz peskalnega stroja z izpustom Z10 so določene v preglednici 12.

vii. Izpust z oznako: Z10
 Ime izpusta: peskanje Al – Z10
 Vir emisije: naprava za taljenje aluminija
 Tehnološka enota: Finalizacija (N15): peskalni stroj Dozamet (N15.9)
 Ime merilnega mesta: MMZ10

Preglednica 12: Dopustne vrednosti parametrov na merilnem mestu MMZ10

Parameter	Izražen kot	Enota	Dopustna vrednost do 31.12.2010	Dopustna vrednost od 1.1.2011 dalje
Celotni prah	-	mg/m ³	50	20

2.2.2.5. Dopustne vrednosti emisije snovi v zrak iz finalizacije, in sicer iz varilnega stroja z izpustom Z12 so določene v preglednici 13.

viii. Izpust z oznako: Z12
 Ime izpusta: varjenje Al – Z12
 Vir emisije: naprava za taljenje aluminija
 Tehnološka enota: Finalizacija (N15): varilni stroj (N15.10)
 Ime merilnega mesta: MMZ12

Preglednica 13: Dopustne vrednosti parametrov na merilnem mestu MMZ12

Parameter	Izražen kot	Enota	Dopustna vrednost do 31.12.2010	Dopustna vrednost od 1.1.2011 dalje
Celotni prah	-	mg/m ³	50	20

2.2.2.6. Dopustne vrednosti emisije snovi v zrak iz finalizacije, in sicer iz peči za razpad jeder z izpusti Z13, Z37, Z38 in Z39 so določene v preglednici 14.

- ix. Izpust z oznako: Z13
Ime izpusta: razpad jeder Al – Z13
Vir emisije: naprava za taljenje aluminija
Tehnološka enota: Finalizacija (N15): peč za razpad jeder (N15.2)
Ime merilnega mesta: MMZ13
- x. Izpust z oznako: Z37
Ime izpusta: razpad jeder Al – Z37
Vir emisije: naprava za taljenje aluminija
Tehnološka enota: Finalizacija (N15): peč za razpad jeder (N15.3)
Ime merilnega mesta: MMZ37
- xi. Izpust z oznako: Z38
Ime izpusta: razpad jeder Al – Z38
Vir emisije: naprava za taljenje aluminija
Tehnološka enota: Finalizacija (N15): peč za razpad jeder (N15.4)
Ime merilnega mesta: MMZ38
- xii. Izpust z oznako: Z39
Ime izpusta: razpad jeder Al – Z39
Vir emisije: naprava za taljenje aluminija
Tehnološka enota: Finalizacija (N15): peč za razpad jeder (N15.5)
Ime merilnega mesta: MMZ39

Preglednica 14: Dopustne vrednosti parametrov na merilnih mestih MMZ13, MMZ37, MMZ38 in MMZ39

Parameter	Izražen kot	Enota	Dopustna vrednost ^{a.)}
Celotni prah	-	mg/m ³	5
Ogljikov monoksid	CO	mg/m ³	80
Dušikovi oksidi NOx	NO ₂	mg/m ³	200
Žveplovi oksidi SOx	SO ₂	mg/m ³	10

^{a.)} Izmerjene vrednosti emisije snovi se preračunajo na 3 % vsebnosti kisika v odpadnih plinih.

2.2.2.7. Dopustne vrednosti emisije snovi v zrak iz finalizacije, in sicer iz brusilnih strojev z izpustoma Z11.1 in Z11.2 so določene v preglednici 15.

- xiii. Izpust z oznako: Z11.1
Ime izpusta: brušenje Al – Z11
Vir emisije: naprava za taljenje aluminija
Tehnološka enota: Finalizacija (N15): ročni brusilni stroji (N15.7)
Ime merilnega mesta: MMZ11.1

xiv. Izpust z oznako: Z11.2
 Ime izpusta: brušenje Al – Z11.2
 Vir emisije: naprava za taljenje aluminija
 Tehnološka enota: Finalizacija (N15): ročni brusilni stroji (N15.7)
 Ime merilnega mesta: MMZ11.2

Preglednica 15: Dopustne vrednosti parametrov na merilnih mestih MMZ11.1 in MMZ11.2

Parameter	Izražen kot	Enota	Dopustna vrednost do 31.12.2010	Dopustna vrednost od 1.1.2011 dalje
Celotni prah	-	mg/m ³	50	20

2.3. Obveznosti v zvezi z izvajanjem obratovalnega monitoringa in poročanjem o emisijah snovi v zrak

- 2.3.1. Upravljavec mora zagotoviti izvajanje obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak na vseh, v točki 2.2. izreka tega dovoljenja, definiranih izpustih skladno s predpisom, ki ureja prve meritve in obratovalni monitoring emisij snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje.
- 2.3.2. Upravljavec mora zagotoviti obratovalni monitoring emisij snovi v zrak na vseh v točki 2.2 izreka tega dovoljenja definiranih merilnih mestih za nabor parametrov, ki je določen v točki 2.2. izreka tega dovoljenja.
- 2.3.3. Upravljavec mora zagotoviti za peč za razpad jeder (N15.5) z izpustom Z39, izvedbo prvih meritve ne prej kakor 3 meseca in najpozneje po 9 mesecih po začetku obratovanja.
- 2.3.4. Upravljavec mora predložiti poročilo o prvih meritvah iz točke 2.3.3 izreka tega dovoljenja v roku 60 dni po opravljenih meritvah
- 2.3.5. Upravljavec mora zagotoviti obratovalni monitoring emisij snovi v zrak na vseh, v točki 2.2. izreka tega dovoljenja definiranih izpustih, kot občasne meritve v letu 2009 in nato vsako tretjo leto.
- 2.3.6. Upravljavec mora zagotoviti, da se izvede obratovalni monitoring emisij snovi v zrak v času, ko so viri onesnaževanja v obratovalnem stanju največjega obremenjevanja okolja. V času izvedbe obratovalnega monitoringa morajo biti naprave za čiščenje odpadnih plinov, ki so nameščene za čiščenje odpadnih plinov, ki se odvajajo skozi izpust Z1 in Z2 v zadnji tretjini planiranega obratovalnega časa za zamenjavo pralne tekočine.
- 2.3.7. Upravljavec mora zagotoviti, da se razpršena emisija snovi iz naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja pri vrednotenju emisije snovi v zrak oceni in količine izpuščenih snovi prišteje k izmerjeni emisiji snovi iz izpustov naprav.
- 2.3.8. Upravljavec mora na podlagi poročil o opravljenih občasnih meritvah pripraviti letno poročilo o emisiji snovi v zrak in ga vsako leto do 31. marca tekočega leta za preteklo leto predložiti Agenciji RS za okolje.
- 2.3.9. Upravljavec mora predložiti za leta, ki so določena v točki 2.3.5 izreka tega dovoljenja, kot prilogo k letnemu poročilu o emisiji snovi v zrak iz točke 2.3.8 tudi poročilo o opravljenih občasnih meritvah.

2.3.10. Oseba, ki izvaja obratovalni monitoring emisij snovi v zrak iz vseh, v točki 2.2 izreka tega dovoljenja, definiranih izpustih, mora za to dejavnost imeti pooblastilo Agencije RS za okolje, skladno s predpisom, ki ureja prve meritve in obratovalni monitoring emisij snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje.

2.3.11. Upravljavec mora za namen izvajanja obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak na vseh izpustih odpadnih plinov v zrak iz virov onesnaževanja naprave iz 1. točke izreka tega dovoljenja urediti stalna merilna mesta, ki so dovolj velika, dostopna ter opremljena, tako da je meritve mogoče izvajati merilno neoporečno, tehnično ustrezzo in brez nevarnosti za izvajalca meritve. Merilna mesta morajo ustreznati zahtevam standarda SIST EN 13284-1 iz predpisa, ki ureja prve meritve in obratovalni monitoring emisij snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja.

2.3.12. Upravljavec mora poročila o obratovalnem monitoringu in letna poročila o emisijah snovi v zrak na vseh izpustih odpadnih plinov v zrak iz 1. točke izreka tega dovoljenja hraniti najmanj pet let.

3. Okoljevarstvene zahteve za emisije snovi in toplote v vode

3.1. Zahteve v zvezi z emisijami snovi in toplote v vode

3.1.1. Upravljavec mora pri obratovanju naprave iz 1. točke izreka tega dovoljenja z namenom zmanjševanja emisije snovi ali toplote zaradi odvajanja industrijske odpadne vode zagotoviti izvajanje splošnih ukrepov, ki so:

- i. uporaba tehnologije z najmanjo možno porabo vode, recirkulacija vode in uporaba drugih metod in tehnik varčevanja z vodo, uporaba za okolje in zaposlene pri vzdrževanju kanalizacijskih sistemov ter čistilnih naprav manj škodljivih surovin in materialov v tehnološkem procesu povsod, kjer je to mogoče;
- ii. uporaba recikliranja odpadnih snovi in rekuperacija toplote ter varčna raba surovin in energije.

3.1.2. Upravljavec mora pri obratovanju naprave iz 1. točke izreka tega dovoljenja z namenom zmanjševanja emisije snovi ali toplote zaradi odvajanja industrijske odpadne vode zagotoviti izvajanje posebnih ukrepov, ki so:

- i. uporaba suhih sistemov za odpraševanje, kjer je to tehnično izvedljivo;
- ii. preprečevanje nastajanja adsorbljivih organskih halogenov (AOX) v odpadni vodi z zagotavljanjem najmanje možne uporabe halogenov in kemikalij, pri katerih se sproščajo halogeni;
- iii. ločevanje tokov različno onesnaženih odpadnih vod z namenom njihove ločene obdelave pred čiščenjem;
- iv. preprečevanje nastajanja padavinske odpadne vode na območju skladiščenja vhodnih surovin s prekrivanjem skladišč;
- v. dosledno ločevanje hladilnega sistema od siceršnjih sistemov odpadnih voda;
- vi. ponovna uporaba odpadnih voda iz hladilnih sistemov za tehnološko vodo, vodo za izpiranje ali čiščenje, z namenom zmanjšanja porabe sveže vode;
- vii. uporaba korozisko obstojnih materialov oziroma kombinacij materialov v hladilnem sistemu in uporaba pasivnih ali aktivnih ukrepov za zaščito pred korozijo za varovanje hladilnega sistema ter usklajevanje ukrepov za kondicioniranje krogotočne vode z lastnostmi materialov hladilnega sistema;
- viii. preprečevanje rasti mikrobov v hladilnem sistemu z ukrepi, kot so: izključevanje praznih prostorov v cevovodih, opustitev uporabe organskih polimernih materialov z visokim deležem monomerov ali občasna uporaba biocidov za preprečevanje rasti mikroorganizmov;

- ix. v hladilnem sistemu uporaba takih netoksičnih snovi pri uporabi disperzijskih sredstev, za katere iz podatkov varnostnega lista sledi, da se s pomočjo mikroorganizmov razgradijo v štirinajstih dneh več kot 80 odstotkov, merjeno s preskusnimi metodami iz standarda SIST ISO 7827;
- x. upoštevanje ekotoksikoloških podatkov iz varnostnih listov uporabljenih kemikalij;
- xi. uporaba klorja, bromja ali klor oziroma brom oddajajočih mikrobiocidov je dopustna samo pri sunkovni obdelavi. Med sunkovno obdelavo mora biti hladilni sistem ali tisti del hladilnega sistema, ki je predviden za sunkovno obdelavo, zaprt. Če pretočnega hladilnega sistema ni mogoče zapreti za čas trajanja sunkovne obdelave, je dopustna sunkovna obdelava pri odprttem sistemu (ali odprttem delu sistema) tako, da trajanje dodajanja mikrobiocidov ni večje od štirikratnika teoretičnega hidravličnega časa zadrževanja vode v sistemu oziroma v delu sistema in da taka sunkovna obdelava ni potrebna več kot enkrat na dan.

3.1.3. Upravljavec se mora pri obratovanju pretočnega hladilnega sistema izogibati:

- i. uporabi kromatov, nitritov, merkaptobenziazola in drugih imidazolov kot sredstev za zaščito pred korozijo,
- ii. trajni uporabi biocidov z izjemo vodikovega peroksida, ozona ali UV žarkov,
- iii. uporabi živosrebrovih organskih, organokositnih ali drugih organokovinskih spojin (vezave kovine in ogljika),
- iv. uporabi kvarternih amonijevih spojin,
- v. uporabi etilendiaminotetraacetne kisline (EDTA) in dietileno- triaminopentaoacetne kisline (DTPA), njunih homologov ter njunih soli,
- vi. uporabi drugih aminopolikarbonskih kislin, njihovih homologov ter njihovih soli kot disperzijskih sredstev oziroma sredstev za stabilizacijo trdote.

3.1.4. Upravljavec mora zagotoviti vodenje obratovalnega dnevnika za vse lovilce olj in mora zagotoviti prilagoditev obratovanja in vzdrževanja obstoječih lovilcev olj standardu SIST EN 858-2 najpozneje do 9. 12. 2014.

3.1.5. Upravljavec mora z muljem iz lovilcev olj ravnati skladno s predpisi s področja ravnjanja z odpadki.

3.1.6. Upravljavec mora zagotavljati, da na merilnem mestu MMV1, določenem v točki 3.2.2 izreka tega dovoljenja, ne bodo presežene dopustne vrednosti emisije snovi in toplote, določene v preglednici 16 izreka tega dovoljenja.

3.1.7. Upravljavec mora z iztrošeno pralno raztopino (industrijske odpadne vode) iz pralnikov za čiščenje odpadnih plinov, ki se odvajajo skozi izpuste Z1, Z2, Z10 in Z11, ravnati v skladu s predpisi o ravnjanju z odpadki.

3.1.8. Upravljavec mora v skladu s predpisi o ravnjanju z odpadki ravnati z industrijskimi odpadnimi vodami, ki nastanejo zaradi praznenja in čiščenja bazenov, kateri so sestavni del tehnoške enote toplotne obdelave z oznako N16.

3.2. Dopustne vrednosti emisij snovi in toplote v vode

3.2.1. Upravljavec naprave iz 1. točke izreka tega dovoljenja mora zagotoviti, da se na iztoku V1, določenem z Gauss-Krügerjevima koordinatama Y = 551490 in X = 153499, na parc. št. 2572/1, k. o. 680 - Tezno, mešanica industrijske (hladilne) odpadne vode iz pretočnega hladilnega sistema, komunalne in padavinske vode (v nadaljevanju: mešanica odpadnih vod) odvajajo v javno kanalizacijo, ki je zaključena s komunalno čistilno napravo Maribor:

- v največji letni količini	452.000 m ³
- v največji dnevni količini	1.190 m ³
- z največjim 6-urnim povprečnim pretokom	21 l/s

pri čemer mešanica odpadnih vod priteka skozi merilno mesto MMV1 iz odtokov:

- i. Odtok z oznako: V1-1
 Opisno ime izpusta: pretočno hlajenje
 Vir emisije: napravi za taljenje sive litine in aluminija
 Tehnološka enota: pretočni hladilni sistem N7 za:
     - indirektno hlajenje talilnih peči Junker (N2)
     - stroji za izdelavo jeder in mask (N1)
     - stroji za izdelavo jeder (N13)

Največja letna količina: 430.000 m³

Največja dnevna količina: 1.140 m³

Največji 6-urni pretok: 20 l/s

- ii. Odtok z oznako: V1-2
 Opisno ime izpusta: komunalne odpadne vode
 Vir emisije: napravi za taljenje sive litine in aluminija
 Največja letna količina: 12.000 m³
- iii. Odtok z oznako: V1-3
 Opisno ime izpusta: padavinske vode, ki se odvajajo preko dveh lovilcev olj
 Vir emisije: 0,94 ha utrjenih površin
 Največja letna količina: 10.000 m³

3.2.2. Dopustne vrednosti parametrov mešanice odpadnih vod na merilnem mestu MMV1, določenem z Gauss-Krügerjevima koordinatama Y = 551490 in X = 153499, parc. št. 2572/1, k. o. 680-Tezno, so določene v preglednici 16.

Preglednica 16: Dopustne vrednosti emisije snovi in toplote v vode za mešanico odpadnih vod na merilnem mestu MMV1

Parameter	Izražen kot	Enota	Dopustna vrednost
SPLOŠNI PARAMETRI			
Temperatura		°C	/ a.)
pH-vrednost			6,5 - 9,5
Neraztopljene snovi		mg/l	80
Usedljive snovi		ml/l	10
ORGANSKI PARAMETRI			
Adsorbljivi organski halogeni- (AOX)	Cl	mg/l	/ a.)
Celotni ogljikovodiki (mineralna olja)		mg/l	/ a.)
Kemijska potreba po kisiku – KPK	O ₂	mg/l	/ a.)
Biokemijska potreba po kisiku – BPK ₅	O ₂	mg/l	/ a.)

a.) Mejna vrednost ni določena, meritve je potrebno izvajati

3.3. Obveznosti v zvezi z izvajanjem obratovalnega monitoringa in poročanjem o emisijah snovi in toplote v vode

- 3.3.1. Upravljavec mora zagotavljati, da se občasne meritve emisij snovi in toplote industrijskih odpadnih vod iz naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja izvajajo skladno s predpisi, ki urejajo prve meritve in obratovalni monitoring odpadnih vod in pogoje za njegovo izvajanje, kar pomeni:

za mešanico odpadne vode na merilnem mestu MMV1, določenem z Gauss-Krügerjevima koordinatama Y=551490 in X=153499, na parcelni št. 2572/1, k.o. 680-Tezno, z odvzemom 24-urnega vzorca, najmanj 4-krat letno, v obsegu, določenem v preglednici 16.

- 3.3.2. V okviru občasnih meritev na merilnem mestu MM1 ni treba meriti parametrov iz preglednice 17. Upravljavec mora zagotoviti, da z odvajanjem mešanice odpadne vode na iztoku V1 ne bo presežena letna količina snovi, ki je določena v preglednici 17.

Preglednica 17: Največje dovoljene letne količine za parametre, ki jih ni potrebno meriti v okviru občasnih meritev na merilnem mestu MM1

Parameter	Izražen kot	Enota	Največja letna količina
Klor-prosti	Cl ₂	g	200

- 3.3.3. Upravljavec mora za izvajanje obratovalnega monitoringa mešanice odpadnih vod zagotoviti stalno, dovolj veliko, dostopno in opremljeno merilno mesto MM1, tako da je meritve mogoče izvajati tehnično ustrezno in brez nevarnosti za izvajalca meritev. Merilno mesto mora ustreznati standardom ter zahtevam iz predpisa, ki ureja prve meritve in obratovalni monitoring odpadnih vod ter pogoje za njegovo izvajanje.
- 3.3.4. Upravljavec mora zagotavljati trajne meritve količine mešanice odpadnih vod, ki se odvajajo na iztoku V1.
- 3.3.5. Obratovalni monitoring odpadnih vod lahko izvaja samo pooblaščeni izvajalec prvih meritev in obratovalnega monitoringa, ki o tem izdela letno poročilo. Poročilo o obratovalnem monitoringu odpadnih vod mora upravljavec predložiti Agenciji RS za okolje vsako leto najpozneje do 31. marca za preteklo leto.
- 3.3.6. Upravljavec mora poročila o obratovalnem monitoringu emisij snovi in toplote v vode za napravi iz 1. točke izreka tega dovoljenje hraniti najmanj pet let.
- 3.3.7. Upravljavec mora izkazovati izpolnjenost zahtev iz točk 3.1.3 in 3.3.2 z vodenjem evidence, ki vsebuje zlasti podatke o:
- sestavi vseh uporabljenih sredstev, ki bi lahko prišle v stik s hladilno odpadno vodo, ali se v hladilni sistem dodajajo;
  - vzdrževalnih posegih v pretočni hladilni sistem in na delovnih strojih, ki jih pretočni hladilni sistem hlađi;
  - obratovanju pretočnega sistema
- 3.3.8. Upravljavec mora ob kakršni koli okvari v proizvodnji, ki povzroči čezmerno onesnaženost industrijske odpadne vode na iztoku, sam takoj začeti z izvajanjem ukrepov za odpravo okvare in zmanjšanje ter preprečitev nadaljnjega čezmernega onesnaženja in vsak tak dogodek prijaviti inšpekciji, pristojni za varstvo okolja, ter o tem obvestiti tudi izvajalca javne službe.

4. Okoljevarstvene zahteve za emisije hrupa

4.1. Zahteve v zvezi z emisijami hrupa v naravno in živiljenjsko okolje

- 4.1.1. Upravljavec mora obratovanje vira hrupa, naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja (v nadaljevanju: vir hrupa), zaradi izvajanja industrijske dejavnosti prilagoditi na tak način, da vrednosti kazalcev hrupa Ldan, Lnoč, Lvečer in Ldvn na kateremkoli mestu ocenjevanja, to je pred najbližjimi stavbami z varovanimi prostori, ne bodo presegale mejnih vrednosti kazalcev hrupa določenih v preglednici 18 oziroma konične ravni hrupa ne bodo presegale mejnih vrednosti konične ravni hrupa določenih v preglednici 19.
- 4.1.2. Upravljavec mora v času obratovanja zagotavljati ukrepe varstva pred hrupom za preprečevanje ali zmanjšanje ravni hrupa kot posledica uporabe ali obratovanja vira na najmanjo možno mero, tako da obratovanje vira hrupa ne bo povzročalo čezmerne obremenitve okolja s hrupom.
- 4.1.3. Upravljavec mora v primeru preseganja mejnih vrednosti zagotoviti izvedbo enega ali več izmed naslednjih ukrepov za zmanjšanje emisije hrupa bodisi iz vira hrupa bodisi na poti razširjenja hrupa v okolje oziroma za zmanjšanje izpostavljenosti hrupu:
- i. tehnični in konstrukcijski ukrepi ter ukrepi, povezani z načinom obratovanja ali uporabe vira hrupa;
  - ii. ukrepi usmerjanja, porazdelitve ali omejevanja pretoka vozil, blaga in ljudi ali zmogljivosti proizvodnih ali drugih oblik dejavnosti, povezanih z virom hrupa;
  - iii. ukrepi prostorskega in konstrukcijskega preprečevanja širjenja hrupa;
  - iv. ukrepi načrtovanja glede na obremenjenost okolja zaradi hrupa primerne namenske rabe prostora in
  - v. ukrepi konstrukcijskega varstva pred hrupom na stavbah z varovanimi prostori.
- 4.1.4. Celotna obremenitev okolja zaradi hrupa kot posledica emisije vira hrupa pred fasadami najbolj izpostavljenih stavb z varovanimi prostori določena v skladu s predpisom, ki ureja ocenjevanje in urejanje hrupa v okolju oziroma standardom SIST ISO 1996 - 2 ne sme presegati mejnih vrednosti kazalcev hrupa Ldvn in Lnoč, določenih v preglednici 20 za III. območje varstva pred hrupom, v skladu s predpisom o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju.

4.2. Mejne vrednosti kazalcev hrupa

- 4.2.1. Mejne vrednosti kazalcev hrupa Ldan, Lnoč, Lvečer in Ldvn, ki ga povzročajo naprave iz 1. točke izreka tega dovoljenja so določene v preglednici 18.

Preglednica 18: Mejne vrednosti kazalcev hrupa Ldan, Lnoč, Lvečer in Ldvn

Legenda:

Ldan = kazalec dnevnega hrupa

Lvečer = kazalec večernega hrupa

Lnoč = kazalec nočnega hrupa

Ldvn = kazalec hrupa dan-večer-noč

Območje varstva pred hrupom	Ldan (dBA)	Lvečer (dBA)	Lnoč (dBA)	Ldvn (dBA)
IV. območje	73	68	63	73
III. območje	58	53	48	58

- 4.2.2. Mejne vrednosti konične ravni hrupa L1, ki ga povzročajo naprave iz 1. točke izreka tega dovoljenja so določene v preglednici 19.

Preglednica 19: Mejne vrednosti konične ravni hrupa L1

Območje varstva pred hrupom	L1-obdobje večera in noči (dBA)	L1-obdobje dneva (dBA)
IV. območje	90	90
III. območje	70	85

- 4.2.3. Mejne vrednosti kazalcev hrupa Lnoč in Ldvn za posamezna območja varstva pred hrupom so določene v preglednici 20.

Preglednica 20: Mejne vrednosti kazalcev hrupa Lnoč in Ldvn

Legenda:

Lnoč = kazalec nočnega hrupa

Ldvn = kazalec hrupa dan-večer-noč

Območje varstva pred hrupom	Lnoč (dBA)	Ldvn (dBA)
IV. območje	65	75
III. območje	50	60

4.3. Obveznosti v zvezi z izvajanjem obratovalnega monitoringa in poročanjem zaradi emisije hrupa v naravno in življensko okolje

- 4.3.1. Upravljavec mora skladno s predpisom, ki ureja prve meritve in obratovalni monitoring hrupa za vire hrupa ter pogoje za njegovo izvajanje, zagotoviti izvajanje obratovalnega monitoringa hrupa za vir hrupa oziroma naprave iz 1. točke izreka tega dovoljenja v stanju njene polne obremenitve.
- 4.3.2. Upravljavec mora občasne meritve hrupa iz naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja izvajati vsako tretje koledarsko leto.
- 4.3.3. Poročilo o opravljenih občasnih meritvah hrupa mora upravljavec predložiti Agenciji RS za okolje do 31. marca tekočega leta za občasne meritve, opravljene v preteklem letu.
- 4.3.4. Upravljavec mora poročila o obratovalnem monitoringu emisij hrupa v naravno in življensko okolje iz naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja hraniti najmanj pet let.
- 4.3.5. Oseba, ki izvaja obratovalni monitoring hrupa za vire hrupa, mora za to dejavnost imeti pooblastilo Agencije RS za okolje, skladno s predpisom, ki ureja prve meritve in obratovalni monitoring hrupa za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje.

5. Okoljevarstvene zahteve za ravnanje z odpadki

5.1. Zahteve za ustrezno ravnanje z odpadki, ki nastajajo zaradi opravljanja dejavnosti

- 5.1.1. Upravljavec mora odpadke skladiščiti tako, da ni ogroženo človekovo zdravje in brez uporabe postopkov in metod, ki bi čezmerno obremenjevali okolje.
- 5.1.2. Upravljavec mora odpadke skladiščiti v za to namenjenih in v skladu s predpisi urejenih objektih ali napravah, pri čemer količina začasno skladiščenih odpadkov ne sme presegati

količine odpadkov, ki zaradi delovanja ali dejavnosti upravljavca naprave nastanejo v dvanajstih mesecih.

- 5.1.3. Upravljavec mora zagotoviti, da so odpadki, ki se bodo prevažali ali skladiščili, pakirani tako, da ne povzročajo škodljivih vplivov na okolje ali zdravje ljudi. Nevarni odpadki, ki se bodo prevažali ali skladiščili, morajo biti označeni skladno s predpisi, ki urejajo označevanje nevarnih snovi ter v skladu s predpisi, ki urejajo prevoz nevarnega blaga.
- 5.1.4. Upravljavec mora odpadke, ki so namenjeni za predelavo ali odstranjevanje skladiščiti ločeno po vrstah odpadkov tako, da so izpolnjene zahteve za predvideni način predelave ali odstranjevanja.
- 5.1.5. Upravljavec mora za nastale odpadke zagotoviti obdelavo tako, da jih odda osebi, ki je vpisana v evidenco oseb, ki ravnajo z odpadki.
- 5.1.6. Upravljavec mora zagotoviti, da pošiljko odpadkov, za katero zagotavlja nadaljnje ravnanje, spremišča evidenčni list o ravnanju z odpadki, skladno s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki.
- 5.1.7. Upravljavec mora voditi evidenco glede na vrsto in količino odpadkov, ki nastajajo, ločeno po kraju nastanka odpadkov, skladno s predpisi, ki določajo ravnanje z odpadki. Sestavni del evidence morajo biti tudi potrjeni evidenčni listi o ravnanju z odpadki in transportne listine v skladu z Uredbo 1013/2006/ES.
- 5.1.8. Upravljavec mora dokumentacijo o evidenci iz točke 5.1.7 za posamezno koledarsko leto hraniti najmanj pet let.

5.2. Zahteve za ustrezeno ravnanje z embalažo in odpadno embalažo

- 5.2.1. Upravljavec mora imeti sklenjeno pogodbo z družbo za ravnanje z odpadno embalažo, ki kot gospodarska družba v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z embalažo in odpadno embalažo, zagotavlja ravnanje z odpadno embalažo.
- 5.2.2. Upravljavec mora o načinu zagotavljanja predписанega ravnanja z embalažo in odpadno embalažo na primeren način obveščati svoje kupce ob dobavi.

5.3. Zahteve za predelavo odpadkov

- 5.3.1. Upravljavec je vpisan v evidenco oseb, ki predelujejo odpadke, ki jo vodi Agencija RS za okolje, pod št. 352.
- 5.3.2. Upravljavcu se dovoljuje predelava nenevarnih odpadkov iz preglednice 21 v napravi za taljenje in litje sive litine, in sicer na treh talilnih pečeh Junker z oznako N2 določenih v ii. alinei točke 1.1 izreka tega dovoljenja v skupni količini 5.900 ton/leto:

Preglednica 21: Vrsta in količina odpadka za predelavo na treh induktivskih lončnih pečeh.

Legenda:

R4 = recikliranje/pridobivanje kovin in njihovih spojin

Zap. Št.	Klasifikacijska številka odpadka	Naziv odpadka
1.	12 01 02	Drugi delci železa
2.	19 12 02	Železne kovine

- 5.3.3. Upravljavec mora izvajati predelavo odpadkov po postopku R4 Recikliranje kovin za izdelavo ulitkov iz sive litine.
- 5.3.4. Skladiščenje odpadkov za predelavo mora biti urejeno na način, da je preprečeno onesnaževanje tal.
- 5.3.5. Upravljavec mora zagotoviti, da se predelava odpadkov izvaja tako, da ni ogroženo človekovo zdravje in brez uporabe postopkov in metod, ki bi čezmerno obremenjevali okolje.
- 5.3.6. Upravljavec mora odpadke, ki se jih dovoljuje predelovati v talilnih pečeh skladiščiti ločeno od ostalih odpadkov in z njimi ravnati tako, da izpolnjujejo zahteve za naveden način predelave.
- 5.3.7. Upravljavec mora po izvedeni predelavi zagotoviti nadaljnje ravnanje s preostanki odpadkov skladno s predpisi na področju ravnanja z odpadki.
- 5.3.8. Upravljavec mora voditi evidenco o vrsti, količini in imetniku prevzetih odpadkov, skladiščenih odpadkih in ravnanju s preostanki odpadkov.

5.4. Obveznosti poročanja za odpadke

- 5.4.1. Upravljavec mora Agenciji RS za okolje najkasneje do 31. marca tekočega leta dostaviti poročilo o nastalih odpadkih in ravnanju z njimi za preteklo koledarsko leto.
- 5.4.2. Upravljavec mora Agenciji RS za okolje najkasneje do 31. marca tekočega leta za preteklo koledarsko leto skladno s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki, dostaviti poročilo o prevzetih odpadkih in njihovi predelavi.

6. Okoljevarstvene zahteve za učinkovito rabo vode in energije

- 6.1. Upravljavec mora za rabo vode imeti vodno dovoljenje.
- 6.2. Upravljavec mora voditi evidenco o porabi vode in energije.

7. Ukrepi za čim višjo stopnjo varstva okolja kot celote ter zmanjševanje tveganja ob nesrečah in obvladovanje nenormalnih razmer

7.1. Skladiščenje in prenos nevarnih snovi

- 7.1.1. Rezervoarji in skladišča za skladiščenje nevarnih snovi ter transportne naprave nevarnih in škodljivih snovi, morajo biti grajeni, postavljeni in opremljeni tako, da je onemogočeno onesnaženje vode, zraka in tal ali poslabšanje njihovih lastnosti.
- 7.1.2. Z rezervoarji in skladišči za skladiščenje nevarnih snovi ter transportnimi napravami nevarnih in škodljivih snovi je treba ravnati in obratovati tako, da je onemogočeno onesnaženje vode ali škodljivo spremnjanje njenih lastnosti. V primeru netesnosti rezervoarjev, skladišč in transportnih naprav nevarnih snovi, ki je ni mogoče odpraviti, zaradi tega pa obstaja nevarnost onesnaženja ali poslabšanja kakovosti vode, zraka ali tal, je treba prenehati z njihovim obratovanjem in jih izprazniti.

- 7.1.3. Upravljavec mora za rezervoarje in druge skladiščne naprave za skladiščenje nevarnih snovi sprejeti obratovalni poslovnik in zanje voditi obratovalni dnevnik.
- 7.1.4. Embalažne posode manjše prostornine z nevarnimi snovmi morajo biti skladiščene na utrjenih površinah.
- 7.1.5. Polnjenje in praznjenje skladiščnih enot za nevarne snovi morajo nadzorovati za to delo kvalificirani delavci. V času polnjenja ali praznjenja morajo biti ti delavci neprekinjeno navzoči.
- 7.1.6. Površine, na katerih se prečrpavajo in pretakajo nevarne snovi (prečrpališča) morajo biti utrjene s plastjo nepropustnega materiala in opremljene tako, da razlike nevarne snovi ne morejo odtekatи v površinske vode, v kanalizacijo ali pronicati v tla. Padavinske vode odtekajo v kanalizacijo oziroma odvodnik prek primerne čistilne naprave.

7.2. Zahteve, ki se nanašajo na ukrepe po prenehanju obratovanja naprave

- 7.2.1. Ob prenehanju obratovanja naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja mora upravljavec, v primeru stečaja upravljalca pa stečajni upravitelj, vse nevarne snovi in odpadke, ki se nahajajo v napravi ali so nastale zaradi delovanja naprave, odstraniti v skladu s predpisi, ki urejajo področje ravnanja z nevarnimi snovmi in odpadki.
- 7.2.2. Po odstranitvi nevarnih snovi in odpadkov iz točke 7.2.1 izreka tega dovoljenja mora upravljavec, v primeru stečaja upravljalca pa stečajni upravitelj, izvesti tudi monitoring onesnaženosti tal in v primeru prekomerne onesnaženosti zemeljine izvesti sanacijo zemeljine skladno z veljavnimi predpisi.

8. Drugi posebni pogoji za obratovanje naprave

8.1. Drugi posebni pogoji za obratovanje naprav iz točke 1. izreka tega dovoljenja

- 8.1.1. Upravljavec mora redno spremljati porabo energije, vode, osnovnih in pomožnih materialov, emisij v zrak in vodo in nastanek odpadkov.
- 8.1.2. Upravljavec mora poročati Agenciji RS za okolje o izpustih in prenosih onesnaževal do 31. marca v tekočem letu za preteklo leto v skladu s predpisi o Evropskem registru izpustov in prenosov onesnaževal in predpisi, ki urejajo prve meritve in obratovalni monitoring odpadnih vod, prve meritve in obratovalni monitoring emisij snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter ravnanje z odpadki.

9. Obveznost obveščanja o spremembah

- 10.1. Upravljavec mora v primeru spremembe upravljalca najkasneje v roku 15 dneh obvestiti Agencijo RS za okolje o novem upravljavcu.
- 10.2. Upravljavec mora vsako nameravano spremembo v obratovanju naprave iz točke 1. izreka tega dovoljenja, povezano z delovanjem ali razširitvijo naprave, ki lahko vpliva na okolje, pisno prijaviti Agenciji RS za okolje, kar izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki.
- 10.3. Upravljavec mora Agencijo RS za okolje pisno obvestiti o nameri dokončnega prenehanja obratovanja naprave iz prve točke izreka tega dovoljenja, kar izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki.

10.4. Upravljavec, v primeru stečaja upravlјavca pa stečajni upravitelj, mora Agencijo RS za okolje pisno obvestiti o izpolnjevanju zahtev iz okoljevarstvenega dovoljenja, ki se nanašajo na ukrepe po prenehanju obratovanja naprave, če je uveden postopek likvidacije upravlјavca ali začet stečajni postopek, kar izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki.

10. Čas veljavnosti dovoljenja

11.1. Okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprave iz točke 1. izreka tega dovoljenja se izdaja za določen čas, in sicer za dobo 10 let od dneva dokončnosti okoljevarstvenega dovoljenja.

11. Stroški postopka

12.1. O stroških postopka bo izdan poseben sklep.

O b r a z l o ž i t e v

I. Zahtevek za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja

Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija Republike Slovenije za okolje, ki kot organ v sestavi ministrstva opravlja naloge s področja varstva okolja (v nadaljevanju: naslovni organ) je dne 2.11.2006, s strani stranke – upravlјavca stranke Cimos TAM Ai d.o.o., Perhavčeva 21, 2000 Maribor (v nadaljevanju: upravljavec), ki jo zastopa direktor Goran Dimc, prejela zahtevek za pridobitev dovoljenja za obratovanje naprav, ki lahko povzročata onesnaževanje okolja večjega obsega, in sicer:

- za napravo za taljenje in litje sive litine s proizvodno zmogljivostjo 54 ton in
- za napravo za taljenje aluminija s talilno zmogljivostjo 77 ton ta dan

Upravljavec je vlogo dopolnil dne 7.3.2007, 22.1.2008 in 24.1.2008, 22.1.2008, 4.3.2008, 18.3.2008, 11.4.2008 in 9.5.2008.

II. Pravna podlaga za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja

V skladu z 68. členom Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1 in 49/06-ZMetD, 66/06-OdlUS in 33/07-ZPNačrt; v nadaljevanju ZVO-1) mora upravljavec za obratovanje naprave, v kateri se bo izvajala dejavnost, ki lahko povzroči onesnaževanje okolja večjega obsega, in za vsako večjo spremembo v obratovanju te naprave pridobiti okoljevarstveno dovoljenje. Okoljevarstveno dovoljenje se lahko izda za eno ali več naprav ali njenih delov, ki so na istem kraju in imajo istega upravlјavca. Skladno z Uredbo o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07 in 122/07) je naprava, ki lahko povzroča onesnaževanje okolja večjega obsega, nepremična tehnična enota, v kateri poteka ena ali več dejavnosti s proizvodno zmogljivostjo nad pragom iz priloge 1, ki je sestavni del te uredbe, in na istem kraju katerakoli druga z njo neposredno tehnično povezana dejavnost, ki lahko povzroča obremenitev okolja. Med naprave se ne uvrščajo naprave, ki se uporabljajo samo za raziskave, razvoj in preizkušanje novih izdelkov ter procesov. Obstojeca naprava je naprava, ki je obratovala na dan uveljavitve te uredbe ali je bilo pred njenom uveljavitvijo zanje pridobljeno pravnomočno gradbeno dovoljenje po predpisih o graditvi objektov.

Skladno s prvim odstavkom 70. člena ZVO-1 mora upravljavec v zvezi z obratovanjem naprave, v kateri se bo izvajala dejavnost, ki lahko povzroči onesnaževanje okolja večjega obsega, zagotoviti ukrepe za preprečevanje onesnaževanja okolja, zlasti z uporabo najboljših razpoložljivih tehnik, preprečitev onesnaženja okolja večjega obsega, preprečevanje nastajanja odpadkov skladno s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki, predelavo nastalih odpadkov ali njihovo odstranjevanje skladno s predpisi, če predelava tehničko ali ekonomsko ni mogoča, učinkovito rabo energije, preprečevanje nesreč in omejevanje njihovih posledic in preprečitev onesnaževanja okolja in

vzpostavitev zadovoljivega stanja okolja na kraju naprave po dokončnem prenehanju njenega obratovanja.

Prvi odstavek 72. člena ZVO-1 določa, da mora naslovni organ odločiti o izdaji okoljevarstvenega dovoljenja za napravo iz 68. člena ZVO-1, tj. naprave, v kateri se bo izvajala dejavnost, ki lahko povzroči onesnaževanje okolja večjega obsega, v šestih mesecih od dneva prejema popolne vloge, pri čemer na primeren način upošteva tudi mnenja in pripombe javnosti.

Vsebina okoljevarstvenega dovoljenja je določena v 74. členu ZVO-1 in 8. členu Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07 in 122/07).

III. Ugotovljeno dejansko stanje in dokazi na katere je oprto

Naslovni organ je v postopku izdaje okoljevarstvenega dovoljenja odločal na podlagi vloge in dopolnitve vloge z naslednjimi prilogami:

- Lay out Livarne aluminija, velikost A1, upravljavec sam
- Lay out mehanskega dela podjetja, velikost A1, upravljavec sam.
- Ocena rezultatov meritev emisijskih koncentracij, št.:0039-07-06-EMIS-P z dne 18.12.2006, EKOsystem d.o.o. Maribor.
- Poročilo o meritvah emisije snovi v zrak iz različnih virov v podjetju Cimos TAM Ai d.o.o. št.12/908-06, z dne 26.3.2007, Zavod za zdravstveno varstvo Maribor.
- Ocena rezultatov meritev emisijskih koncentracij št. 0020-05-07-EMIS-P z dne 24.5.2007 EKOsystem d.o.o. Maribor.
- Poročilo o meritvah emisije snovi v zrak iz Primafond strojev za izdelavo jeder v talilnici aluminija podjetja PS Cimos TAM Ai d.o.o., št12/619-07/1 PR z dne 9.10.2007, Zavod za zdravstveno varstvo Maribor.
- Ocena rezultatov meritev emisijskih koncentracij št. 0045-11-07-EMIS-0 z dne 31.12.2007 EKOsystem d.o.o. Maribor
- Poročilo o meritvah emisije snovi v zrak iz livarne aluminija v podjetju PS Cimos TAM Ai d.o.o., št12/619-07/2 PR z dne 15.10.2007, Zavod za zdravstveno varstvo Maribor.
- Poročilo o meritvah emisije snovi v zrak iz peči za razpad peska v liveni aluminiji v podjetju PS Cimos TAM Ai d.o.o., št12/213-08/2, 26.3. 2008, Zavod za zdravstveno varstvo Maribor.
- Poslovnik za obratovanje čistilne naprave, vodni filter 1, 2, upravljavec sam.
- Poslovnik za obratovanje čistilne naprave, vodni filter 1, 2, september 2007, upravljavec sam.
- Poslovnik za obratovanje čistilne naprave, suhi filter 1, 2, september 2007, upravljavec sam.
- Tehnične karakteristike peči za razpad peska v liveni aluminiji.
- Projekt Prenova livarne sive litine, februar 2001, upravljavec sam.
- Operacijski list, sintranje indukcijske peči, z dne 18.6.03, upravljavec sam.
- Operacijski list, vzdrževanje indukcijskih peči, z dne 3.6.03, upravljavec sam.
- Priročnik za uporabo in vzdrževanje, registrska št. 02075-124-164, leto 2002, Mec Master S.r.l. (Manuale uso e Manutencione, matricola 02075-124-164, 2002, Mec Maste S.r.l.r)
- Idejna zasnova za objekt Odpadne hladilne vode PS Cimos TAM Ai, dodatni vodnjak, št. 6V-07160.2.3, z dne 24.8.2007, Inštitut za ekološki inženiring d.o.o., Maribor.
- PS CIMOS TAM Ai, d.o.o. - preiskave hladilne odpadne vode (oktober 2006), št. poročila 13/22-06/4, z dne 20.10.2006, Zavod za zdravstveno varstvo Maribor.
- Strokovne hidrogeološke podlage za pridobitev vodne pravice VODNJAK Cv-1 (PS Cimos TAM Ai d.o.o.), arh. št. GA117/06, Inštitut za hidrogeologijo in okolje, Trg MDB 9, Ljubljana, december 2006.
- Odpadne hladilne vode PS Cimos TAM Ai, PGD 6V-07160.4.1, februar 2008 Institut za ekološki inženiring d.o.o, Ljubljanska ulica 9, Maribor.
- Poročilo PS CIMOS TAM Ai d.o.o.-vzorčenje in preiskava voda, št. poročila 13/22-08 (v nadaljevanju: poročilo), z dne 26.3.2008, Zavod za zdravstveno varstvo Maribor.

- Rezultati analiz, evidenčna številka 13/00428-08/02863, evidenčna številka 13/00428-08/02862, evidenčna številka 13/00428-08/02861, z dne 8.4.2008, Zavod za zdravstveno varstvo Maribor.
- Vodno soglasje, št. 35507-2017/2007-9, z dne 27. 2. 2007, naslovni organ, Urad za upravljanje z vodami, Sektor za porečje reke Drave in Mure, Oddelek za porečje reke Drave.
- Poročilo o obratovalnem monitoringu odpadnih vod za podjetje PS Cimos TAM Avtomobilска industrija d.o.o. za leto 2006, št. 13/22-06-P, z dne 28.2.2007.
- PS Cimos TAM Ai d.o.o, obratovalni monitoring odpadnih vod (februar 2007), št.13/22-07/1, z dne 22.3.2007, Zavod za zdravstveno varstvo Maribor.
- PS Cimos TAM Ai d.o.o, obratovalni monitoring odpadnih vod (julij 2007), št.13/22-07/3, z dne 16.8.2007, Zavod za zdravstveno varstvo Maribor.
- Analiza tveganja za onesnaženje podzemne vode zaradi ponikanja hladilne vode – Cimos TAM Ai, št. 6V-07160.3, september 2007, Inštitut za ekološki inženiring d.o.o.
- Revizijsko poročilo za Analizo tveganja za onesnaženje podzemne vode zaradi ponikanja hladilne vode – Cimos TAM Ai, št. 2976/07, september 2007, Vodnogospodarski biro Maribor d.o.o.
- Načrt gospodarjenja z odpadki za štiriletno obdobje, z dne 20.9.2007, upravljavec sam.
- Načrt ravnjanja z odpadki v podjetju Cimos TAM Ai, d.o.o, januar 2008, upravljavec sam.
- Partnerska pogodbi o prenosu obveznosti o ravnjanju z embalažo in odpadno embalažo,v skladu z Uredbo o ravnjanju z embalažo in odpadno embalažo, sklenjeno med Interseroh d.o.o. in PS Cimos TAM Ai, d.o.o. z dne 13.12.2006.
- Poročilo o meritvah in vrednosti kazalcev hrupa v okolju, št. 0056-10-06-HRUP, oktober 2006, Ekosistem d.o.o. Maribor.
- Uporabno dovoljenje štev.: 351-1270/72-7/2-1 z dne 11.04.1975, Skupščina občine Maribor, Oddelek za gradbene in komunalne zadeve.
- Uporabno dovoljenje štev.: 351-2815/79-11/2-5 z dne 28.09.1982, Občinski komite za gradbene in komunalne zadeve Maribor.
- Uporabno dovoljenje štev.: 351-386/85-10/2-5 z dne 23.12.1991, Občina Maribor, Oddelek za varstvo okolja, urejanje prostora ter promet in zveze.
- Ocena odpadkov, Cimos TAM Ai, d.o.o. – odpadni lиварски pesek, št. 10/1049-07/1 z dne 30.1.2008, Zavod za zdravstveno varstvo Maribor.
- Zapisnik o ustni obravnavi z ogledom naprave na kraju samem z dne 6.3.2008, naslovni organ;
- Foto gradivo pridobljeno na ogledu naprave na kraju samem z dne 6.3.2008, naslovni organ

V postopku je bilo na podlagi predložene dokumentacije in opravljene ustne obravnave z ogledom naprave na kraju samem dne 6.3.2008 ugotovljeno naslednje:

Vrste naprav in dejavnosti ter lokacija naprav in njihova umestitev v prostoru

Naslovni organ je na podlagi vloge za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja ugotovil, da sta napravi iz 1. točke izreka tega dovoljenja obstoječi napravi, ki se skladno s prilogo 1 Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04 71/07 in 122/07) razvrščajo kot sledi v nadaljevanju:

- naprava iz točke 1.1. izreka tega dovoljenja se razvršča med livarne železa in jekla z oznako dejavnosti 2.4. Za to vrsto naprav je določen prag proizvodne zmogljivosti taljenja več kot 20 ton, zato se naprava iz točke 1.1. tega dovoljenja s proizvodno zmogljivostjo 54 ton na dan šteje za napravo, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega;
- razvršča med naprave za taljenje barvnih kovin, vključno zlitin in produktov, primernih za ponovno predelavo (iz postopkov rafinacije, vlivanja) z oznako 2.5b. Za to vrsto naprav je določen prag talilne zmogljivosti in sicer 20 ton na dan za aluminij, kar pomeni, da se naprava iz točke 1.2 izreka tega dovoljenja s talilno zmogljivostjo 77 ton na dan uvršča med naprave, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega.

Naslovni organ je nadalje ugotovil, da upravljavec na kraju naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega ne upravlja z drugo napravo, ki bi imela z napravami iz 1.

točke izreka tega dovoljenja skupne objekte ali naprave za odvajanje emisij ali ravnjanje z odpadki.

Napravi za taljenje in litje sive litine in za taljenje aluminija iz točk 1.1 in 1.2 izreka tega dovoljenja, ležita v industrijskem kompleksu podjetja Cimos TAM Ai d.o.o., na lokaciji Perhavčeva 21, 2000 Maribor, in sicer nepremične tehnološke enote naprav ležijo na zemljiščih parc. št.: 2568, 2569, 2572/1, 2572/2, 2587/1 in 2587/3, vse k.o. Tezno. Vse parcele, navedene v tem odstavku obrazložitve, so v lasti upravljavca.

Napravi se nahajata na območju, ki se ureja s prostorskimi akti – Odlokom o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana in srednjeročnega plana občine Maribor (Medobčinski uradni vestnik št. 7/93, 8/94, 5/96, 6/96, 27/97, 6/98, 11/98, 26/98 in 2/01).

Območje naprav ni obrat večjega ali manjšega tveganja za okolje po določbah Uredbe o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic (Uradni list RS, št. 88/05).

Območje naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja je na osnovi določil 3. člena Uredbe o ukrepih za ohranjanje in izboljšanje kakovosti zunanjega zraka (Uradni list RS št. 52/02 in 41/04) in 2. člena Sklepa o določitvi območij in stopnji onesnaženosti žveplovega dioksida, dušikovih oksidov, delcev, svinca, benzena, ogljikovega monoksida in ozona v zunanjem zraku (Uradni list RS, št. 72/03) razvrščeno v območje onesnaženosti SI M za katero je določena II. stopnja onesnaženosti zraka.

Območje naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja se nahaja na vodovarstvenem območju, in sicer v VVO III v skladu Uredba o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov Ruš, Vrbanskega platoja, Limbuške dobrave in Dravskega polja (Uradni list RS, št. 24/07)

Industrijski kompleks z obravnavanimi napravami se v skladu z Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 105/05 in 34/08) razvršča v območje IV. stopnje varstva pred hrupom, medtem ko so stavbe z varvanimi prostori v neposredni bližini, kjer se ocenjujejo kazalci hrupa, ki ga povzroča obratovanje naprave, uvrščene v III. stopnjo varstva pred hrupom.

Glede na 3. člen Uredbe o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Uradni list RS, št. 70/96 in 41/04) se območje naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja uvršča v območje II. stopnje varstva pred sevanji.

Podjetje Cimos TAM Ai d.o.o. ima poleg naprav iz točk 1.1. in 1.2 izreka tega dovoljenja tudi Mehansko obdelavo, v kateri se obdelujejo ulitki v glavnem tujih proizvajalcev in le 12% vseh obdelanih ulitkov predstavljajo ulitki iz naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja. To pomeni, da dejavnost, ki se izvaja v Mehanski obdelavi ni nujno potrebna za delovanje naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja in ni vzrok njenega obstoja, zato se mehanska obdelava ne šteje kot neposredno tehnično povezana dejavnost in ni del tega dovoljenja.

Naprava za taljenje in litje sive litine iz točke 1.1 izreka tega dovoljenja je specializirana livarna za proizvodnjo zračno hlajenih traktorskih in drugih cilindrov ter zahtevnih ohišij za turbo kompresorje. V livarni se jedra in maske izdelujejo izključno samo po Cronning postopku na jedrarskih strojih (PrimaFond, Shalco, Roperwerk in U200 z oznakami od N1.1 do N1.6 z izpusti Z1 in Z2), pri čemer se uporablja oplaščen pesek z vezivom (približno 3%). Pesek se pod tlakom vpihne na vroč model (orodje) v jedrarskem stroju, kjer se po določenem času strdi in obdrži obliko tega modela. Oplaščen pesek se transportira na posamezne jedrarske stroje po ceveh iz centralnega silosa (cca 80% proizvodnje), na stroje za izdelavo manjših jeder pa poleg jedrarskega stroja stoji kovinski kontejner s peskom (cca 20% proizvodnje). Tako izdelane maske in jedra se odlagajo v kovinske mreže, oziroma (pri velikoserijski proizvodnji) na kovinske transportne trakove, s katerimi se kasneje transportirajo na montažne linije. Nekatera manjša jedra (< 10%), ki se uporabljajo pri proizvodnji COH (centralnih ohišij), se barvajo s cirkonskim ali silikatnim premazom, ki je redčen z

izopropilnim alkoholom. Barvanje jeder se vrši na polavtomatskem stroju za premazovanje jeder (N6.5) s tehniko potapljanja. Po nanosu premaza na jedra, se le ta prižejo, zaradi česar pride do gorenja izopropilnega alkohola s katerim se doseže, da vsa vlaga izhlapi in na jedrih ostane samo suh premaz. Odpadni plini se vodijo skozi izpust Z31.

Maske in jedra se transportira do 3 montažnih trakov (letvenenih transporterjev) za sestavljanje mask (N3). Sestavljene maske po letvenem transporterju potujejo na mesto vlaganja v spenjalne okvirje. Naložen okvir potuje po liniji do linije litja (N4; Z2), in sicer na mesto, kjer poteka litje.

Taljenje se vrši v treh mrežno frekvenčnih induksijskih pečeh Junker kapacitete 2 t (od N2.1 do N2.3; Z3). Peči se zalačajo (polnijo) s pomočjo vibracijskega voza. V vibracijski voz se s pomočjo elektromagneta, ki je obešen na mostno dvigalo naloži približno 1200 kg »livarskega vložka«, ki je sestavljen iz jekla (30%), iz paketov pločevine (30%) in krožnega materiala (30%). Ustrezne lastnosti taline se dosežejo z dodajanjem legirnih elementov in drugih dodatkov (feromangan, ferosilicij, ferofosfor, ferokrom, kositer in karborit). Livarski vložek se ločeno skladišči v 3 betonskih boksih, ki so locirani za pečmi. Taljenje ene šarže v vsaki peči se izvrši v približno 2,5 ur, kar pomeni, da se lahko odlije 24 šarž/dan, pri čemer talina doseže približno 1550 °C. Talino se iz posamezne peči prelije v livni lonec (N4.1), ki je nameščen na avtomatskem livnem vozu (N4.2). Po opravljenem modificiranju, se talina s pomočjo avtomatskega livnega voza izlije v maske na začetku hladilnega tunela. Ko so maske odlite, v posameznem spenjalnem okvirju le-ta potuje po avtomatski liniji v hladilni tunel (N4.3; Z2), kjer se hladijo približno 8 ur. Na stresalnih rešetkah (N5; Z3) pride do razpada mask, ulitki se ločijo od odpadnega peska mask. Odpadni pesek iz stresalnih rešetk in iz spenjalnega okvirja pada na kletni transportni trak (N5.1), po katerem se transportira na mletje v kladični mlin (N5.2) in nato po elevatorju (N5.3) v zunanjih silos. Izpraznjeni spenjalni okvirji potujejo na mesto na katerem se vlagajo maske.

Peskanje ulitkov se vrši na pretočnem peskalnem stroju Gostol VB1 (N6.3; Z33) in bobnastem peskalnem stroju Gostol 250 (N6.1; Z4). Očiščenim ulitkom se odstrani napajalni sistem ter se jih transportira do mesta brusilnih strojev (N6.4). Določene vrste ulitkov (centralna ohišja) se dodatno čisti na vibracijskem stroju (Vibromax) (N6.2; Z4), odstrani ostanke peska v kanalih ter kanale speska (peskalni avtomat Orbital 16 ali ročno peskanje kanalov). Sledi še končna kontrola in pakiranje. Napajalni sistemi in kakovostno neustrezni ulitki se vračajo v pretaljevanje kot krožni material.

V napravi za taljenje aluminija iz točke 1.2 izreka tega dovoljenja se izdelujejo tri vrste ulitkov, in sicer nosilci (60% z jedri in 30% brez jeder), ohišja turbokompresorjev (100 % z jedri) in glave (100% z jedri). Jedra se izdelujejo po Croning postopku z oplaščenim peskom, ki vsebuje približno 1,5 % veziva na jedrarskih strojih (Primafond, MECC, Shalco, Imafond, Osborn, Euromag z oznakami od N13.1 do N13.6; Z9).

Taljenje poteka na štirih plinskih talilnih pečeh, in sicer na dveh enokomornih pečeh Botta (N10.3 in N10.4; Z7 in Z8) ter dveh lončnih pečeh Kemotherm (N10.1 in N10.2; Z5 in Z6). Kot surovino se uporabljajo že pripravljene zlitine v obliki ingotov. Pri enokomornih pečeh Botta odpadni (zgorevalni) plini direktno segrevajo ingote/talino, medtem ko v lončnih pečeh Kemotherm ingoti oziroma talina ne pride direktno v kontakt z odpadnimi (zgorevalnimi) plini temveč gre za indirektno segrevanje. Za legiranje se uporabljajo zlitine ferostroncij, ferotitan bor, feromagnezij in feromangan. Po taljenju se talino prelije v transportni lonec ter se jo očisti z nepremičnim impelerjem (N11.1; Z32) z vpihovanjem argona. Očiščeno talino se transportira do vzdrževalnih (električnih) peči (Striko in lončne-jamske peči z oznakami od N12.1 do N12.15).

Talino se lije v trajne kalupe – kokile, in sicer litje poteka gravitacijsko na livnih strojih (Karusell, avtomatske livne linije in ročni livni stroji z oznakami N14.1, N14.2 in N14.3). Po ohladitvi ulitka se najprej odstranijo ulivni sistemi. Ulitki z jedri se na vozičku postavijo v plinske peči za razpad jeder (od N15.2 do N15.5; Z13, Z37, Z38 in Z39), ki indirektno ogrevajo komoro. Razpad jeder se izvrši pri temperaturi 480 °C v šestih urah. Jedra razpadajo v pesek, ki se ga po ohladitvi ulitkov ročno

iztrese, ulitkom pa se z žagami (N15.6) odstranijo napajalni sistemi. Sledi operacija brušenja srhov na ulitkih na brusilnih strojih (N15.7; Z11, Z40 in Z41).

Pri ohišjih turbokompresorjev sledita po brušenju operaciji vrtanja na vrtalnem stroju (N15.8) in peskanja na ročnem peskalnem stroju. Nato sledi kontrola in pakiranje.

Ulitke, in sicer nosilce in glave, se po brušenju topotno obdela v treh zaporednih fazah:

- homogenizacija, ki poteka na električnih pečeh za homogenizacijo, in sicer 6 ur, pri temperaturi 490 °C, (N16.1 in N16.2);
- nekaj minutno ohlajanje v kalilnih bazenih, napolnjenih z vodo;
- umetno staranje, ki poteka 6 ur v električnih pečeh pri temperaturi 160 °C.

Po topotni obdelavi se nosilce (ulitke), kontrolira in pakira, glave (ulitke) se speska na peskalnem stroju Dozamet (N15.9; Z10) nato sledi kontrola in pakiranje.

Opis virov emisij v zrak

Napravi iz 1. točke izreka tega dovoljenja imata dvajset izpustov v zrak. Osnovni podatki o višini odvodnikov, lokaciji in tehniki čiščenja na posameznem izpustu so podani v nadaljevanju obrazložitve v preglednici 22.

Preglednica 22: Gauss-Krugerjevi koordinati, višina odvodnika ter tehnika čiščenja na posameznem izpustu iz naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja.

Zap. št.	Oznaka izpusta	Gauss – Krugerjevi koordinati		Višina odvodnika (m)	Pretok odpadnih plinov (m ³ /h)	Tehnika čiščenja oziroma brez čiščenja (/)	Tehnološka enota	Naprava iz 1. točke izreka tega dovoljenja
		Y	X					
1.	Z1	551458	153451	17	40.000	pralnik	N1.1, N1.3 N1.4	1.1
2.	Z2	551482	153411	17	60.000	pralnik	N1.2 N1.5 N4	1.1
3.	Z3	551501	153484	15	55.000	vrečasti filter	N2, N5	1.1
4.	Z4	551511	153451	15	51.200	ciklon vrečasti filter	N6.1, N6.2, N7	1.1
5.	Z5	551542	153412	8	938	/	N10.1	1.2
6.	Z6	551539	153421	8	1.310	/	N10.2	1.2
7.	Z7	551542	153412	12	5.500	/	N10.3	1.2
8.	Z8	551539	153421	12	4.290	/	N10.4	1.2
9.	Z9	551538	153424	6	5.900	/	N13	1.2
10.	Z10	551607	153466	5	13.478	pralnik SOP	N15.9	1.2
11.	Z11.1	551570	153440	5	1.900	pralnik SOP	N15.7	1.2
12.	Z11.2	551568	153447	5	1.900	pralnik SOP	N15.7	1.2
13.	Z12	551571	153510	5	1.061	/	N15.10	1.2
14.	Z13	551563	153499	20	1.000	/	N15.2	1.2
15.	Z31	551429	153675	5	675	/	N8	1.1
16.	Z32	551570	153468	5	1.480	/	N11	1.2
17.	Z33	551475	153411	5	2.424	patronski filter	N6.3	1.1
18.	Z37	551551	153494	20	1.000	/	N15.3	1.2
19.	Z38	551594	153448	20	1.000	/	N15.4	1.2
20.	Z39	551597	153458	20	1.000	/	N15.5	1.2

Naprava za taljenje in litje sive litine iz točke 1.1 izreka tega dovoljenja ima šest izpustov. Odpadni plini iz strojev za izdelavo jeder in mask, in sicer iz PrimaFod in Roperwerk (N1.1, N1.3, N1.4) se odvajajo preko pralnika plina -1 skozi izpust Z1 v atmosfero. Odpadni plini iz linije litja (N4; ulivanje v maske, ter hladilna proga) ter iz jedrarskih strojev Shalco in U-200 se odvajajo preko pralnika plina - 2 skozi izpust Z2 v atmosfero. Oba pralnika delujeta na isti način, in sicer je pralna tekočina rahlo bazična. pH vrednost pralne tekočine se za pravilno obratovanje pralnikov mora nahajati v območju 9 -11. pH pralne tekočine se uravnava z natrijevim hidroksidom. Poraba vode zaradi izhlapevanja je 210 litrov na uro, ter poraba lužine 450 g/h.

Odpadni plini iz talilnih peči Junker (N2) se odvajajo preko vrečastega filtra v izpust Z3, kamor se odvajajo tudi odpadni plini iz stresalnih rešetk, drobilca in elevatorja (skupna oznaka N5) odpadnega peska do silosa. Odpadni plini iz peskalnih strojev Gostol in Vibra (N6.1 in N6.2) se odvajajo preko ciklona in vrečastega filtra skozi izpust Z4 ter iz bobnastega peskalnega stroja iz Gostol VB1 preko patronskega filtra v izpust Z33. Brusilni stroji imajo urejeno odsesovanje – odpadni plini se čistijo na filtru, ki je nameščen v prostoru, prav tako se odpadni plini vračajo nazaj v prostor. Odpadni plini iz lakiranja jeder se odvajajo brez čiščenja preko izpusta Z31 v atmosfero. Odpadni plini iz peskalnega stroja Dozamet se odvajajo preko mokrega pralnika skozi izpust Z10 v atmosfero. Odpadni plini, ki nastanejo pri varjenju z varilnim strojem (N15.10), ki se uporablja za odpravljanje napak na ulitkih, se odvajajo brez čiščenja preko izpusta Z12 v atmosfero.

Naprava za taljenje aluminija iz točke 1.2 izreka tega dovoljenja ima štirinajst izpustov. Vsaka talilna peč (Kemotherm 1 in 2 ter Botta 1 in 2) ima svoj izpust, in sicer Z5, Z6, Z7 in Z8. Iz vseh peči se odvajajo odpadni plini brez čiščenja. Skozi izpust Z32 se odvajajo odpadni plini iz razplinjevanja taline z argonom. Odpadni plini iz jedrarskih strojev se odvajajo skozi izpust Z9 brez čiščenja. Odpadni plini iz zgorevanja zemeljskega plina gorilcev štirih peči za razpad jeder (N15.2, N15.3, N15.4 in N15.5) se odvajajo preko izpustov Z13, Z37, Z38 in Z39. Vsaka peč za razpad jeder ima štiri PGC gorilce, vsak z vhodno toplotno močjo $P_{vh} = 70\text{ kW} \pm 10\%$. Zaradi indirektnega ogrevanja komore v kateri prihaja do razpada jeder pri temperaturi 490 °C, peči uvrščamo med srednje kurične naprave. Četrta peč se bo postavila do konca leta 2008. Odpadni plini iz ročnih brusilnih strojev (N15.7) se odvajajo preko petih pralnikov SOP skozi dva izpuste, in sicer Z11.2 in Z11.3 v atmosfero. Pralna tekočina v pralnikih SOP je voda.

Opis virov emisij v vode

Industrijske odpadne vode nastajajo iz pretočnega hladilnega sistema (N9), ki indirektno hladi nepremične tehnološke enote obeh naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja, in sicer tuljave treh talilnih peči Junker (od N2.1 do N2.3), stroje za izdelavo jeder in mask (od N1.1 do N1.5) v napravi za taljenje in litje sive litine iz točke 1.1 izreka tega dovoljenja ter stroje za izdelavo jeder (od N13.1 do N13.6) v napravi za taljenje aluminija iz točke 1.2 izreka tega dovoljenja. V hladilno vodo se ne dodaja nobenih kemikalij, prav tako se jih ne dodaja v 10 m³ rezervoar, ki zagotavlja varno ustavitev obratovanja talilnih peči Junker v primeru izpada dotoka vode. Voda v rezervoarju se 1x tedensko menja, 1x letno pa sledi temeljito čiščenje rezervoarja. Primarni tokokrog pri talilnih pečeh kot pri strojih za izdelavo jeder in mask je kar pretočni indirektni hladilni sistem (N9).

Iztrošene pralne raztopine iz pralnikov odpadnih plinov, ki so nameščeni na izpustih Z1 in Z2 v napravi za taljenje in litje sive litine iz točke 1.1 izreka tega dovoljenja ter pralnikov SOP nameščenih pri ročnih brusilnih strojih v napravi za taljenje aluminija iz točke 1.2 izreka tega dovoljenja se oddajo kot odpadek pooblaščenemu zbiralcu odpadkov.

Padavinske odpadne vode z utrjenih površin se odvajajo v javno kanalizacijo. Padavinske odpadne vode s 0,11 ha utrjenih površin med objektoma livarne aluminija in livarne sive litine se čistijo na lovilcu olj, ki se nahaja na zemljišču s parc. št. 2587/3, na lokaciji z Gauss Krügerjevima

koordinatama Y = 551515 in X = 153489. Padavinske odpadne vode s platoja pred deponijo (velikost utrjene površine je 0,83 ha) se čistijo na lovilcu olj, ki se nahaja na zemljišču s parc. št. 2587/1, na lokaciji z Gauss Krügerjevima koordinatama Y = 551308 in X = 153416.

Industrijske (hladilne) odpadne vode, komunalne odpadne vode in padavinske odpadne vode z utrjenih površin (0,94 ha) se odvajajo kot mešanica odpadnih vod preko iztoka V1 v javno kanalizacijo, ki se zaključi s komunalno čistilno napravo Maribor.

Opis virov hrupa in elektromagnetskega sevanja

Glavni viri hrupa naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja so naslednje tehnološke enote in delovni postopki: razkladanje livarskega vložka, zalaganje talilnih peči, stresalna rešetka, peskanje ulitkov, razglenje ulitkov, interni transport z viličarji, odsesovalni ventilatorji uporabljenih tehnik čiščenja odpadnega zraka.

Na industrijskem kompleksu se nahajajo viri elektromagnetskega sevanja, in sicer 6 transformatorskih postaj (v nadaljevanju: TP) z elektroenergetskimi povezavami, katerih nazivna napetost je manjša od 110 kV. Ena TP služi obratovanju v napravi iz točke 1.1 izreka tega dovoljenja, druga TP v napravi iz točke 1.2 izreka tega dovoljenja, ter štiri TP PE Mehanska obdelava in PE namenska proizvodnja.

Vrste odpadkov

V napravah iz 1. točke izreka tega dovoljenja nastajajo odpadki, kot so odpadne livarske forme in jedra, prah iz filtrov za čiščenje odpadnih plinov, vodne pralne tekočine in odpadni mulj iz pralnikov plinov in bazenov pri homogenizacijskih pečeh, žlindra ter odpadne obloge talilnih peči in vodni mulj lakov iz lakiranja ulitkov, razne vrste odpadne embalaže in embalaže, odpadni akumulatorji, odpadne čistilne krpe, absorbenti, odpadno strojno mazalno olje, odpadne železne in druge kovine in drugi odpadki iz vzdrževanja naprav iz točke 1. izreka tega dovoljenja ter komunalni odpadki.

Količina odpadkov, ki nastane zaradi izvajanja dejavnosti v napravah iz 1. točke izreka tega dovoljenja je nad 150 ton nenevarnih in nad 200 kg nevarnih odpadkov, zato ima upravljavec izdelan Načrt gospodarjenja z odpadki za obdobje štirih let, in sicer 2007-2011, ki ga je upravljavec izdelal v septembru 2007. Odpadki se oddajajo zbiralcem, predelovalcem ali odstranjevalcem odpadkov, ki so vpisani v evidenco oseb, ki ravnajo z odpadki ter se z njimi ravna skladno s predpisi s področja ravnanja z odpadki. V načrt gospodarjenja z odpadki je vključeno tudi gospodarjenje z odpadki, ki nastanejo v poslovni enoti Mehanska obdelava in poslovni enoti Namenska proizvodnja, ki nista sestavni del naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja, in sicer na način, da je razvidno, v kateri napravi oziroma poslovni enoti nastajajo posamezne vrste odpadkov.

Upravljavec naprave za taljenje in litje sive litine iz točke 1.1 izreka tega dovoljenja predeluje odpadke drugih imetnikov s klasifikacijsko številko 12 01 02 (drugi delci železa) in 19 12 02 (železne kovine) na treh talilnih indukcijskih pečeh Junker. Način ravnanja z odpadki drugih imetnikov, ki jih upravljavec naprave predela na talilnih pečeh je prikazan v načrtu ravnanja z odpadki, ki je naveden v točki III. obrazložitve tega dovoljenja. Naslovni organ je ugotovil, da je upravljavec naprave gospodarska družba, ki je registrirana za ustrezno dejavnost po predpisih o klasifikaciji dejavnosti in razpolaga s potrebnimi napravami za predelavo odpadkov, za katere je izданo uporabno dovoljenje.

Upravljavec naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja ima za zagotavljanje izpolnjevanja svojih obveznosti v zvezi z embalažo in odpadno embalažo, sklenjeni pogodbi z družbo za ravnanje z odpadno embalažo, ki kot gospodarska družba v skladu s predpisi zagotavlja ravnanje z odpadno embalažo.

IV. Pravna podlaga za določitev zahtev v zvezi z emisijami, dopustnih vrednosti emisij, obveznosti izvajanja obratovalnega monitoringa in poročanje ter razlogi za odločitev

Na podlagi 9. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04 71/07 in 122/07) se dopustne vrednosti emisij, tj. mejne vrednosti emisij v vode, zrak in/ali tla, porabe naravnih virov in/ali energije ali drug ustrezni parameter, naveden v okoljevarstvenem dovoljenju, ki med obratovanjem naprave ne sme biti presežen, določijo za snovi iz priloge 2, ki je sestavni del navedene uredbe, razen v primeru, če nastanek teh snovi pri delovanju naprave ni mogoč. Ne glede na to se v dovoljenju lahko določijo dopustne vrednosti emisij tudi za snovi, ki niso navedene v prilogi 2, če pomembno prispevajo k obremenjevanju okolja iz naprave glede na njegovo kakovost in predpisane standarde kakovosti okolja. Dopustne vrednosti emisij morajo biti strožje od vrednosti, dosegljivih z uporabo najboljših razpoložljivih tehnik ali predpisanih mejnih vrednosti, če je to potrebno zaradi doseganja predpisanih standardov kakovosti okolja. Poleg dopustnih vrednosti emisije se v dovoljenju določijo tudi obratovalni pogoji, potrebni za zagotavljanje visoke stopnje varstva okolja kot celote, ki temeljijo na uporabi najboljših razpoložljivih tehnik.

Naslovni organ je na podlagi poročil o meritvah v okviru obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak navedenih v poglavju III obrazložitve tega dovoljenja za naprave iz 1. točke izreka tega dovoljenja ugotovil, da se do sedaj na izpustih Z1, Z2, Z3 in Z9 niso izvajale meritve nekaterih organskih snovi za katere je mejni masni pretok nizek, in sicer za benzen 50 g/h, ter benzo(a)piren 25 g/h. Naslovni organ je ugotovil na podlagi emisijskih faktorjev in porabljenega oplaščenega peska, da prihaja do prekoračitve mejnih masnih tokov zlasti za benzen. Emisijski faktorji, ki so bili upoštevani pri izračunu so podani v dokumentu Emission Estimation Technique Manual for Ferrous Foundries, Version 1.2, izdan 3.9.2004, ki ga objavlja Australian Goverment, Department of Environmental and Heritage, v sodelovanju z ameriško okoljsko agencijo (US EPA), preko svetovnega spletja http://www.npi.gov.au/handbooks/approved_handbooks/f2ferr.html. Izračun emisije benzena iz croning postopka je sledeč: Emisijski faktor izražen v g benzena na kilogram veziva pri croning postopku je 6,667. Oplaščen pesek po tehničnih podatkih proizvajalca oplaščenega peska Plastil 17 KOR, ki ima žaro izgube 3,55 – 3,9 %, kar v glavnem pomeni vsebnost veziva. Upravljavec je v letu 2005 v napravi za taljenje in litje sive litine iz točke 1.1. izreka tega dovoljenja porabil 5.329 ton oplaščenega peska ter obratoval 6000 ur. Iz navedenih podatkov izhaja, da je bila povprečna poraba peska 888 kg/h, ki vsebuje 31,5 kg veziva (upoštevajoč spodnjo mejo vsebnosti veziva). Z upoštevanjem emisijskega faktorja pomeni, da izhaja 210 g benzena na uro. V manjšem deležu izhajajo emisije benzena tudi iz naprave za taljenje aluminija iz točke 1.2 izreka tega dovoljenja. Naslovni organ je na podlagi poročil o meritvah v okviru obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak navedenih v poglavju III obrazložitve tega dovoljenja ter na podlagi ustne obravnave združene z ogledom naprav na kraju samem za napravi iz 1. točke izreka tega dovoljenja ugotovil, in sicer kot vsoto emisij na industrijskem kompleksu naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja, da je največji masni pretok prahu iz definiranih virov 526 g/h ter da so prisotne v večji meri tudi nezajete emisije snovi. Na podlagi navedenega je naslovni organ v točkah 2.1.16, 2.1.17 in 2.1.18 skladno z določbami 11. in 49. člena ter priloge 5 Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07) določil zahteve v zvezi kakovostjo zunanjega zraka.

Naslovni organ je za napravi iz 1. točke izreka tega dovoljenja, na podlagi 17. člena ZVO-1 in 5., 7., 8., 31., 33., 34., 42., 43., in 49. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov

onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07) ter dodatne zahteve na podlagi v 4. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz livarn sive litine, zlitin z železom in jekla (Uradni list RS, št. 34/07) in 4. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz livarn aluminija in magnezija (Uradni list RS št. 34/07), določil v točkah od 2.1.1. do 2.1.13 izreka tega dovoljenja zahteve v zvezi z emisijami snovi v zrak.

Iz tehnične dokumentacije proizvajalca pralnikov, naprav za čiščenje odpadnih plinov, ki se odvajajo skozi izpusta Z1 in Z2, in sicer Priročnik za uporabo in vzdrževanje, registrska št. 02075/124, 164, izdelanega leta 2002 (Manuale USO E Manutenzione, matricola 02075/124/164, 2002), izhaja, da sta bila pralnika projektirana na podlagi največjih pretokov odpadnih plinov brez kvalitativnih in kvantitativnih podatkov o onesnaževalih v neočiščenih plinih (vseh vrst snovi, ki poleg fenola nastanejo pri razpadu polimernega veziva na oplaščenem pesku, ki se uporablja za izdelavo jeder po croning (shell) postopku). Proizvajalec pralnikov v tehnični dokumentaciji navaja ukrepe o vzdrževanju pralnikov za njuno učinkovito obratovanje, saj se samo z urejanjem pH (dodajanjem natrijevega hidroksida) ne more zagotoviti pravilnega delovanja sistema čiščenja. Zaradi navedenih dejstev je naslovni organ na podlagi 7. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07) naložil ukrepe v točkah 2.1.14 in 2.1.15 izreka tega dovoljenja.

Naslovni organ je v točki 2.2 izreka tega dovoljenja določil nabor parametrov in dopustne vrednosti emisij snovi v zrak na podlagi 3. in 7. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz livarn sive litine, zlitin z železom in jekla (Uradni list RS, št. 34/07) in 3. in 8. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz livarn aluminija in magnezija (Uradni list RS št. 34/07) in 21., 22., 23., 24., 25 in 49. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07). Poleg tega je naslovni organ na podlagi 2. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz livarn sive litine, zlitin z železom in jekla (Uradni list RS, št. 34/07) in 2. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz livarn aluminija in magnezija (Uradni list RS št. 34/07) vključil v nabor parametrov tudi tiste snovi, ki izhajajo iz procesov izdelave jeder in mask po croning postopku in litju, ki so navedene v Referenčnem dokumentu o najboljših razpoložljivih tehnikah kovačij in livarn. Pri izdelavi jeder in mask po croning (shell) postopku in pri litju nastajajo aldehidi npr. formaldehid, amoniak, aromati kot so fenol, krebol, ksilen, benzen, amini, vodikov cianid in policiklični aromatski ogljikovodiki (v nadaljevanju: PAO). Naslovni organ je v preglednici 1, preglednici 3 in preglednici 10 izreka tega dovoljenja določil nabor PAO in dopustne vrednosti skladno s 6. členom in tabele 3 v prilogi Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 73/94, 68/96, 109/01 in 41/04-ZVO-1) ter 49. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07), ki razvršča:

- med rakotvorne snovi I. nevarnostne skupine naslednje PAO: benzo(a)piren in dibenzo(a,h)antracen,
- med rakotvorne snovi II. nevarnostne skupine kot vsoto naslednje PAO: benzo(a)piren, benzo(ghi)perilen, benzo(k)fluoranten, fluoranten, indeno(1,2,3-cd)piren in benzo(b)fluoranten. Nabor teh PAO določa tudi Uredba 166/2006ES Evropskega parlamenta (v nadaljevanju RIPO Uredba) in Sveta z dne 18. januarja 2006 o vzpostavitvi registra izpustov in prenosu onesnaževal in sprememb direktiv 92/689/ES in 96/61/ES in sicer so te snovi navedene v Prilogi II RIPO Uredbe pod zaporedno številko 72, 88 in 91.

Naslovni organ je v preglednici 2, preglednici 4 in preglednici 11 izreka tega dovoljenja določil nabor PAO in dopustne vrednosti skladno s 25. in 24. členom Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07). Naslovni organ je skladno s 5. odstavkom 24. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07) uvrstil zaradi rakotvornih lastnosti med organske snovi I. nevarnostne skupine naslednje PAO: naftalen, dibenzo(a,h)antreacen-a, benzo(a)antreacen-a, benzo(b)fluoranten-a, benzo(j)fluoranten-a, benzo(k)fluoranten-a in krizen-a. Nekateri PAO, in sicer indeno(1,2,3,cd)piren, benzo(ghi)perilen in fluoranten, nimajo določenih dopustnih vrednosti, ker jih v skladu s 5. odstavkom 24. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07) ni mogoče razvrstiti med kancerogene, itd. (razvrstitev za te snovi še ni izvedena). Ker pa so ta onesnaževala v skladu s 5. členom Uredbe o izvajajuju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 166/2006 o Evropskem registru izpustov in

prenosov onesnaževal ter sprememb Direktiv Sveta 91/689/EGS in 96/61/ES (Uradni list RS, št 77/06), v primeru preseganja pragov za poročanje, predmet poročanja, je naslovni organ za te snovi določil izvajanje meritev, saj je v konkretnem primeru izvedba občasnih meritev najboljši razpoložljivi način za pridobitev podatkov o emitiranih količinah.

Naslovni organ je v točki 2.3 izreka tega dovoljenja določil obveznosti izvajanja obratovalnega monitoringa ter poročanja za emisije snovi v zrak na podlagi 14., 16., 22., 24., 25. in 26. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 70/96, 71/00, 99/01, 17/03 in 41/04) in 19., 37., 38., 39., 40., in 41. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07).

Naslovni organ je na podlagi poročil o meritvah v okviru obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak navedenih v poglavju III obrazložitve tega dovoljenja za napravo za taljenje in litje sive litine iz točke 1.1 izreka tega dovoljenja ugotovil za emisije snovi skozi definirane izpuste, da je masni tok celotnega prahu 403 g/h, masni tok aminov, izraženi kot skupni organski dušik, 51g/h, masni tok fenola 109 g/h, masni tok formaldehida 35 g/h, masni tok amoniaka 193 g/h. Naslovni organ je na podlagi preučitve vloge ugotovil, da v tehnološki proces ne vstopajo niti v njem ne nastajajo snovi, ki bi lahko nastopale pri obratovanju naprav z oznako 2.4 ter posledično povzročale emisije snovi v zrak in sicer: ogljikov dioksid, popolnoma fluorirani ogljikovodiki, kadmij in njegove spojine, cink in njegove spojine, klor in njegove anorganske spojine, fluor in njegove anorganske spojine. Na osnovi teh podatkov in ogleda naprave na kraju samem je naslovni organ določil pogostost izvajanja obratovalnega monitoringa na vsake tri leta oziroma tako kot je določeno v točki 2.3.5. Prav tako je na podlagi prej navedenih ugotovitev odločil o dopustnih vrednostih emisij snovi v zrak kot je navedeno v točki 2.2.1 izreka tega dovoljenja.

Naslovni organ je na podlagi poročil o meritvah v okviru obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak navedenih v poglavju III obrazložitve tega dovoljenja za napravo za taljenje aluminija iz točke 1.2 izreka tega dovoljenja ugotovil za emisije snovi skozi definirane izpuste, da je masni tok celotnega prahu, in sicer brez emisij snovi iz finalizacije, 181 g/h, da je masni tok emisije celotnih organskih snovi, razen organskih delcev, izražen kot celotni ogljik 722 g/h, masni tok emisije amoniaka 20 g/h, masni tok niklja 0,1 g/h, masni tok kroma 0,1 g/h, mangana 0,1 g/h. Na osnovi teh podatkov in ogleda naprave na kraju samem je naslovni organ določil pogostost izvajanja obratovalnega monitoringa na vsake tri leta oziroma tako kot je določeno v točki 2.3.5. Prav tako je na podlagi prej navedenih ugotovitev odločil o dopustnih vrednostih emisij snovi v zrak kot je navedeno v točki 2.2.2 izreka tega dovoljenja.

Naslovni organ je za napravi iz 1. točke izreka tega dovoljenja določil ukrepe v zvezi z zmanjševanjem emisije snovi in toplote v vode iz točk 3.1.1 in 3.1.6 izreka tega dovoljenja na podlagi 17. člena Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajjanju v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 47/05 in 45/07), posebne ukrepe v zvezi z zmanjševanjem emisije snovi v vode iz točke 3.1.2 izreka tega dovoljenja pa na podlagi 4. člena Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajjanju odpadne vode iz livarn barvnih kovin (Uradni list RS, št. 45/07), 4. člena Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajjanju odpadne vode iz livarn in kovačij sive litine, zlitin z železom in jekla (Uradni list RS, št. 45/07) in 9. člena Uredbe o emisiji snovi pri odvajjanju odpadnih vod iz naprav za hlajenje ter naprav za proizvodnjo pare in vroče vode (Uradni list RS, št. 28/00). Obveznost v zvezi z vodenjem obratovalnega dnevnika, ki je določena v točki 3.1.5 izreka tega dovoljenja, je naslovni organ določil na podlagi 31. člena Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajjanju v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 47/05 in 45/07), obveznost prilagoditve in vzdrževanja obstoječih lovilcev olj iz iste točke na podlagi prvega odstavka 21. člena Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajjanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 45/07), obveznost ukrepanja in obveščanja v primeru okvare, ki povzroči čezmerno obremenjevanje okolja iz točke 3.3.7 izreka tega dovoljenja pa na podlagi 20. člena te uredbe.

Nabor parametrov za izvajanje obratovalnega monitoringa iz preglednice 15 je določen na podlagi 5. in 7. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih vod ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 74/07), z upoštevanjem analize tehnološkega procesa, ki povzroča onesnaženost odpadne vode. Osnovne parametre je naslovni organ določil v skladu s 5. členom Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih vod ter o pogojih za njegovo izvajanje, dodatne parametre pa na podlagi 8. člena Uredbe o emisiji snovi pri odvajjanju odpadnih vod iz naprav za hlajenje ter naprav za proizvodnjo pare in vroče vode, iz tabele 1 iz priloge 1 te uredbe, in sicer za naprave pretočnega hladilnega sistema.

Napravi iz točke 1 izreka tega dovoljenja se glede na Prilogo 1 Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 166/2006 z dne 18. januarja 2006 o Evropskem registru izpustov in prenosov onesnaževal ter sprememb direktiv Sveta 91/689/EGS in 96/61/EGS (UL L št. 33, z dne 4. 2. 2006, str. 1; v nadalnjem besedilu Uredba 166/2006/ES) razvršča v dejavnost 2 (proizvodnja in predelava kovin) z oznako d (livarne železa in jekla s proizvodno zmogljivostjo 20 ton na dan) ter z oznako e (naprave za taljenje barvnih kovin, vključno zlitin in produktov primernih za ponovno predelavo, s talilno zmogljivostjo 20 ton na dan za vse kovine razen svinca in kadmija). Naslovni organ je na podlagi navedb v vlogi ugotovil, da pri običajnem obratovanju naprave niso presežene letne količine tistih snovi, za katere je treba v skladu z Uredbo 166/2006/ES zagotoviti poročanje o letnih emisijah v vode in ki niso vključene v program obratovalnega monitoringa, zato v skladu z drugim odstavkom 7. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih vod ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 74/07) ni določil dodatnih parametrov.

Uredba o emisiji snovi in topote pri odvajjanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 47/05 in 45/07) v 29. členu določa, da lahko Ministrstvo za okolje in prostor na podlagi vloge upravljalca naprave odobri za napravo spremembo programa obratovalnega monitoringa, tako da zmanjša obseg meritev parametrov odpadne vode ali pogostost meritev, če ugotovi, da je letna količina izpusta ene ali več nevarnih snovi iz predписанega obsega meritev manjša od letne količine izpuščene nevarne snovi, določene za snovi v prilogi 3 te uredbe in da sta količina in onesnaženost odpadne vode enaki skozi vse koledarsko leto enaki).

V točki 1.2 je naslovni organ določil program obratovalnega monitoringa in v skladu z drugo alineo prvega odstavka 29. člena Uredbe na podlagi navedb v vlogi in priloženega mnenja izvajalca obratovalnega monitoringa zmanjšal obseg parametrov iz predписанega obratovalnega monitoringa za parameter klor – prosti. Vlogi je priložena izjava zakonitega zastopnika upravljalca, da se v tehnološkem postopku ne uporablja snovi, ki bi vsebovala ali sproščala klor-prosti.

Upravljavec ni predložil vse predpisane dokumentacije, ki je potrebna za odločanje, skladno z 20. in 18. členom Uredbe o emisiji snovi in topote pri odvajjanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 47/05 in 45/07), o drugačnem načinu odvajanja industrijskih (hladilnih) odpadnih vod, zato je naslovni organ v 3.2.1. izreka tega dovoljenja določil, da se mora industrijska (hladilna) odpadna voda odvajati v javno kanalizacijo, ki je zaključena s komunalno čistilno napravo Maribor.

Dopustne vrednosti parametrov iz preglednice 16 izreka tega dovoljenja so določene v skladu s 3. in 5. členom Uredbe o emisiji snovi in topote pri odvajjanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo, 8. členom Uredbe o emisiji snovi pri odvajjanju odpadnih vod iz naprav za hlajenje ter naprav za proizvodnjo pare in vroče vode, in sicer za iztok v javno kanalizacijo. Pri določitvi dopustnih vrednosti parametrov za mešanico odpadne vode naslovni organ ni upošteval mešalne formule iz 10. člena Uredbe o emisiji snovi in topote pri odvajjanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 47/05 in 45/07), ker delež industrijske (hladilne) odpadne vode predstavlja v mešanici odpadne vode več kot 95 %.

Naslovni organ je obveznosti izvajanja obratovalnega monitoringa o emisijah snovi in topote v vode določil na podlagi 27. člena Uredbe o emisiji snovi in topote pri odvajjanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 47/05 in 45/07), obveznost v zvezi z urejenostjo

merilnega mesta in obveznost o poročanju o emisijah snovi in toplote v vode pa na podlagi 11., 16., 21., in 22. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih vod ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 74/07).

Naslovni organ je obveznost izvajanja trajnih meritev pretoka mešanice odpadne vode na izoku V1 iz točke 3.3.3 izreka tega dovoljenja določil na podlagi 28. člena Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajjanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo.

Naslovni organ je čas vzorčenja, ki je določen v točki 3.3.1 izreka tega dovoljenja, določil na podlagi 11. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih vod ter o pogojih za njegovo izvajanje. Pri določitvi pogostosti vzorčenja je v skladu z 29. členom Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajjanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 47/05 in 45/07) upošteval, da sta količina in onesnaženost odpadne vode enaki skozi vse koledarsko leto, in zmanjšal pogostost meritev na štirikrat letno.

Naslovni organ je določil zahteve v zvezi z emisijami hrupa za naprave iz 1. točke izreka tega dovoljenja na podlagi 4., 7., 8., 9. in 11. člena Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 105/05 in 34/08).

Naslovni organ je določil mejne vrednosti kazalcev hrupa za naprave iz 1. točke izreka tega dovoljenja na podlagi 5. člena Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 105/05 in 34/08) in sicer preglednic 1, 4 in 5 priloge 1 te uredbe.

Obveznosti z izvajanjem obratovalnega monitoringa in poročanjem zaradi emisij hrupa je naslovni organ določil na podlagi 7., 13., 14. in 15. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu hrupa za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 70/96, 45/02 in 41/04).

V skladu s 17. členom Uredbe o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Uradni list RS št. 70/96 in 41/04) za nizkofrekvenčni vir sevanja na II. območju ter za nizkofrekvenčni vir sevanja na I. območju, katerih nazivna napetost je manjša od 110 kV, ni treba zagotavljati obratovalnega monitoringa.

Pogoje za ravnanje z odpadki, ki nastanejo zaradi dejavnosti v napravah iz 1. točke izreka tega dovoljenja, je naslovni organ določil na podlagi 5., 10., 11., 13 in 14. člena Uredbe o ravnanju z odpadki (Uradni list RS, št. 34/08). Izpolnjenost zahtev za predelavo odpadkov drugih imetnikov, in sicer za odpadke s klasifikacijsko številko 12 01 02 in 19 12 02, na treh indukcijskih talilnih pečeh v napravi za taljenje in litje sive litine iz točke 1.1 izreka tega dovoljenja ter izpolnjenost pogojev za predelavo je naslovni organ presojal na podlagi 5. in 20. člena Uredbe o ravnanju z odpadki (Uradni list RS, št. 34/08). Upravljavcu naprave se dovoli predelavo odpadkov po postopku in v količini kot je določeno v točki 5.3.2 izreka tega dovoljenja. Pogoje za ravnanje z embalažo in odpadno embalažo, ki nastanejo zaradi dejavnosti v napravah iz 1. točke izreka tega dovoljenja, je naslovni organ določil na podlagi 15. in 26. člena Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uradni list RS, št. 84/06, 106/06 in 110/07).

Obveznosti poročanja za odpadke, ki nastanejo zaradi opravljanja dejavnosti, so bile določene na podlagi 15. člena Uredbe o ravnanju z odpadki (Uradni list RS, št. 34/08), obveznosti poročanja za predelane odpadke pa so bile določene na podlagi 22. in 23. člena Uredbe o ravnanju z odpadki (Uradni list RS, št. 34/08). Ker je upravljavec vključen v skupni sistem ravnanja z odpadno embalažo, skladno s 46. členom Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uradni list RS, št. 84/06, 106/06 in 110/07), poroča zanj družba za ravnanje z odpadno embalažo.

Ukrepe za čim višjo stopnjo varstva okolja kot celote ter zmanjševanje tveganja ob nesrečah in obvladovanje nenormalnih razmer je naslovni organ določil na podlagi 1. člena (točke 1.4, 1.5.1, 1.5.2, 1.5.3, 1.6 in 1.7) Pravilnika o tem, kako morajo biti zgrajena in opremljena skladišča ter

transportne naprave za nevarne in škodljive snovi (Uradni list SRS, št. 3/79 in RS št. 67/02) in 19. člena ZVO-1 ter na osnovi opisov v vlogi, katere nevarne snovi se pri obratovanju naprave uporabljajo in zaradi katerih bi lahko prišlo do onesnaženja okolja.

Naslovni organ je skladno s četrto točko prvega odstavka 8. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07 in 122/07) določil tudi zahteve, ki se nanašajo na ukrepe po prenehanju obratovanja naprave iz 1. točke izreka tega dovoljenja.

Zaradi preseganja prenosa 2 ton nevarnih odpadkov in 2000 ton nenevarnih odpadkov izven kraja nastanka je naslovni organ skladno z določili 3. člena Uredbe o izvajanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 166/2006 o Evropskem registru izpustov in prenosov onesnaževal ter spremembi Direktiv Sveta 91/689/EGS in 96/61/ES (Uradni list RS, št 77/06) določil zahteve v zvezi s poročanjem v Evropski register izpustov in prenosov onesnaževal.

Naslovni organ je izvedel presojo skladnosti obravnavane naprave z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami v skladu z 10. členom Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07 in 122/07) in pri tem upošteval merila, ki so določena v Prilogi 3 Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07 in 122/07), pri čemer so bili osnova za presojo uporabe najboljših razpoložljivih tehnik za obratovanje obravnavane naprave naslednji referenčni dokumenti: Referenčni dokument o najboljših razpoložljivih tehnikah za kovačnice in livarne (Reference Document on Best Available Techniques on Smitheries and Foundries, izdan leta 2005), Referenčni dokument o najboljših razpoložljivih tehnikah zmanjševanja emisij pri skladiščenju surovin ali nevarnih snovi (Reference Document on Best Available Techniques on Emission from Storage, ESB, izdan jul/2006), Referenčni dokument o najboljših razpoložljivih tehnikah o osnovnih pravilih monitoringa (Reference Document on the General Principles of Monitoring, MON, izdan jul/2003) in Referenčni dokument o najboljših razpoložljivih tehnikah pri industrijskih hladilnih sistemih (Reference Document on Best Available Techniques to Industrial Cooling Systems, CV izdan dec/2001).

Skladno z drugim odstavkom 10. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07 in 122/07) mora upravljavec pri načrtovanju ali večji spremembi naprave izbrati tehniko za preprečevanje in zmanjševanje emisije snovi, ki je enakovredna najboljši razpoložljivi tehnički in ki zagotavlja, da dopustne vrednosti ne bodo dosežene.

Naslovni organ je na podlagi podatkov v vlogi in na podlagi primerljivih razpoložljivih tehnik ugotovil, da upravljavec z obratovanjem naprav iz točke 1. izreka tega dovoljenja lahko dosega enakovredne okoljske vplive, izražene z emisijskimi vrednostmi, s porabo naravnih virov in energije ali z drugimi ustreznimi parametri, kot se dosegajo z uporabo najboljših dosegljivih tehnik, navedenih v referenčnih dokumentih, ki so citirani v točki IV. obrazložitve tega dovoljenja.

Naslovni organ je na podlagi v točki III. obrazložitve tega dovoljenja ugotovljenega dejanskega stanja in dokazov, na katere je oprto, ugotovil, da upravljavec zagotavlja: preprečevanje onesnaževanja okolja večjega obsega, preprečevanje nastajanja odpadkov skladno s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki, predelavo odpadkov ali njihovo odstranjevanje, skladno s predpisi, učinkovito rabo energije in preprečevanje nesreč in njihovih posledic.

Navedeno pomeni, da so pogoji za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja izpolnjeni, zato je naslovni organ upravljavcu na podlagi 1. odstavka 72. člena ZVO-1 izdal okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje dveh naprav, in sicer za:

- napravo za taljenje in litje sive litine s proizvodno zmogljivostjo 54 ton na dan, ter
- napravo za taljenje aluminija s talilno zmogljivostjo 77 ton na dan.

Hkrati je bilo treba stranki določiti pogoje v smislu izpolnjevanja določil zakonodaje varstva okolja. V dovoljenju so skladno z 8. členom Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07 in 122/07), ki določa podrobnejšo vsebino okoljevarstvenega dovoljenja, in na podlagi pravnih podlag, ki so navedene točki IV. obrazložitve tega dovoljenja, določene zahteve v zvezi z emisijami snovi v zrak in dopustne vrednosti emisij snovi v zrak, zahteve v zvezi z emisijami snovi in topote v vode in dopustne vrednosti emisij snovi in topote v vode, zahteve v zvezi z emisijami hrupa v naravno in živiljenjsko okolje in dopustne vrednosti kazalcev hrupa, okoljevarstvene zahteve za ravnjanje z odpadki, in sicer tako za ravnjanje z odpadki, ki nastanejo zaradi opravljanja dejavnosti kakor tudi za predelavo odpadkov ter ravnjanje z embalažo in odpadno embalažo. Z dovoljenjem je določena tudi obveznost upravljavca z zvezi z izvajanjem obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak, emisij snovi in topote v vode, emisij hrupa v naravno in živiljenjsko okolje in obveznost poročanja za odpadke, ki nastajajo zaradi opravljanja dejavnosti ter za predelane odpadke. Naslovni organ je določil tudi zahteve za učinkovito rabo vode in energije in ukrepe za čim višjo stopnjo varstva okolja kot celote ter zmanjševanje tveganja ob nesrečah in obvladovanje nenormalnih razmer, in sicer je določil posebne zahteve, ki se nanašajo na skladiščenje, ravnjanje in prenos snovi in zahteve, ki se nanašajo na ukrepe po prenehanju obratovanja naprave. Prav tako so v okoljevarstvenem dovoljenju določeni posebni pogoji, ki se nanašajo na spremljanje porabe energije, vode, osnovnih in pomožnih materialov, emisij snovi v zrak in vodo ter nastanek odpadkov in na dolžnost poročanja o izpustih in prenosih onesnaževal.

V. Čas veljavnosti dovoljenja

Okoljevarstveno dovoljenje se skladno s tretjim odstavkom 69. člena ZVO-1 izdaja za obdobje desetih let. Skladno s četrtim odstavkom 14. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07 in 122/07), začne čas veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja, ki je izdano upravljavcem obstoječih naprav, teči z dnem njegove dokončnosti.

Skladno s četrtim odstavkom 69. člena ZVO-1 se okoljevarstveno dovoljenje lahko podaljša, če naprava ob izteku njegove veljavnosti izpolnjuje pogoje, pod katerimi se okoljevarstveno dovoljenje podeljuje. Upravljavec mora zahtevati podaljšanje okoljevarstvenega dovoljenja najkasneje šest mesecev pred iztekom njegove veljavnosti.

Skladno z 79. členom ZVO-1 preneha okoljevarstveno dovoljenje veljati s pretekom časa, za katerega je bilo podeljeno, z odvzemom ali s prenehanjem naprave ali upravljavca.

VI. Dolžnost obveščanja o spremembah in sprememba okoljevarstvenega dovoljenja

Vsako nameravano spremembo v obratovanju naprave, povezano z delovanjem ali razširitvijo naprave, ki lahko vpliva na okolje, mora upravljavec skladno s 77. členom ZVO-1 pisno prijaviti naslovnemu organu, kar izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki. Skladno s prvim odstavkom 8.

člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07 in 122/07), mora upravljavec v primeru spremembe upravljavca, najkasneje v 15 dneh obvestiti naslovni organ o novem upravljavcu. Upravljavec mora naslovni organ na podlagi 81. člena ZVO-1 pisno obvestiti o nameri dokončnega prenehanja obratovanja naprave, kar izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki. Upravljavec, v primeru stečaja upravljavca pa stečajni upravitelj, mora naslovni organ pisno obvestiti o izpolnjevanju zahtev iz okoljevarstvenega dovoljenja, ki se nanašajo na ukrepe po prenehanju obratovanja naprave, če je uveden postopek likvidacije upravljavca ali začet stečajni postopek, kar izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki. Zgoraj navedeni obvestili na podlagi 81. člena ZVO-1 morata vsebovati tudi navedbe in dokazila o izpolnjenosti zahtev iz okoljevarstvenega dovoljenja, ki se nanašajo na ukrepe po prenehanju obratovanja naprave.

Skladno z določbami 78. člena ZVO-1 naslovni organ okoljevarstveno dovoljenje pred iztekom njegove veljavnosti spremeni po uradni dolžnosti, če: je zaradi čezmerne onesnaženosti okolja na območju, na katerem obratuje naprava, treba spremeniti v veljavnem dovoljenju določene mejne vrednosti emisij v vode, zrak ali tla ali dodatno določiti dopustne vrednosti emisij drugih onesnaževalcev; spremembe najboljših razpoložljivih tehnik omogočajo pomembno zmanjšanje emisije iz naprave ob razumno višjih stroških; obratovalna varnost procesa ali dejavnosti zahteva uporabo drugih tehnik ali to zahtevajo spremembe predpisov na področju varstva okolja, ki se nanašajo na obratovanje naprave. O nameri spremembe dovoljenja po uradni dolžnosti mora naslovni organ upravljavca pisno obvesti najmanj tri mesece pred izdajo odločbe o spremembi dovoljenja. Naslovni organ v odločbi o spremembi dovoljenja določi tudi rok, v katerem mora upravljavec uskladiti obratovanje naprave z novimi zahtevami. Naslovni organ pošlje spremenjeno okoljevarstveno dovoljenje tudi pristojni inšpekciji.

VII. Sodelovanje javnosti

Skladno s 14. členom Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 71/07), se za obstoječe naprave v postopku za pridobitev prvega okoljevarstvenega dovoljenja sodelovanje javnosti zagotovi z izdajo obvestila o izdanem okoljevarstvenem dovoljenju. Naslovni organ v 30 dneh po vročitvi dovoljenja strankam obvesti javnost o sprejeti odločitvi z objavo na krajevno običajen način, v svetovnem spletu in v enem od dnevnih časopisov, ki pokriva celotno območje države. Objava mora vsebovati zlasti vsebino odločitve in glavne razloge za odločitev o izdaji okoljevarstvenega dovoljenja.

VIII. Stroški postopka

Skladno s prvim odstavkom 113. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-ZUP-UPB2, 105/06-ZUS-1 in 126/07, v nadaljevanju: ZUP) gredo stroški, ki nastanejo organu ali stranki med postopkom ali zaradi postopka (oglase, strokovno pomoč, itd.), v breme tistega, na katerega zahtevo se je postopek začel. V skladu s petim odstavkom 213. člena v povezavi z 118. členom ZUP je bilo treba v izreku tega dovoljenja odločiti tudi o stroških postopka. Kot je razvidno iz 12.1 točke izreka te odločbe, bo naslovni organ o stroških postopka odločil s posebnim sklepom.

Upravna taksa po tarifnih številkah 1 in 3 taksne tarife zakona o upravnih taksa (Uradni list RS, št. 42/07-ZUT-UPB3 in 126/07), v višini 250 točk, kar znaša 17,73 EUR, je bila plačana z upravnimi kolki RS in uničena na vlogi.

Pouk o pravnem sredstvu: Zoper to odločbo je dovoljena pritožba na Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana, v roku 15 dni od dneva vročitve te odločbe. Pritožba se vloži pisno ali poda ustno na zapisnik pri Ministrstvu za okolje in prostor, Agenciji RS za okolje, Vojkova cesta 1b, 1102 Ljubljana. Pritožbo se lahko kolkuje z upravnimi kolki v vrednosti 14,18 EUR, ali se predloži potrdilo o plačilu enakega zneska v primeru drugih oblik plačila upravne takse.

Postopek vodili:

Bernardka Žnidaršič, univ.dipl.inž.kem.inž.
višja svetovalka III

Nataša Petrovčič, univ.dipl.prav.
podsekretarka

Tanja Dolenc, univ.dipl.inž.grad.
direktorica urada za varstvo okolja in narave

Priloge:

- Priloga 1: Seznam tehnoloških enot po napravah

Vročiti: Cimos TAM Ai d.o.o., Perhavčeva 21, 2000 Maribor (osebno)

Poslati po 4. odstavku 72. člena ZVO-1 (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06-odl.US in 33/07-ZPNačrt) tudi:

- Mestna občina Maribor, Ulica heroja Staneta, 2000 Maribor
- Ministrstvo za okolje in prostor, Inšpektorat RS za okolje in prostor Inšpekcijska za okolje, Dunajska 47, 1000 Ljubljana

PRILOGA 1

Preglednica 1: Seznam tehnoloških enot po napravah

Kratka ime tehnoloških enot	Oznaka delov tehnoloških enot	Naziv tehnološke enote	Osnovne karakteristike
		Livarna sive litine iz točke 1.1 Izreka tega dovoljenja	
N1		Stroji za izdelavo jeder in mask	
	N1.1	Primafond (2 kom) – jedra	
	N1.2	Shalco – jedra	
	N1.3	Enopostajni Roperwerk (13 kom) – maske in jedra	
	N1.4	Šestpostajni Roperwerk – maske	
	N1.5	U200 – jedra	
	N1.6	Štiripostajni Roperwerk	
N2		Talilne peči SL	
	N2.1	MF Junker 1	Talilna zmogljivost: 750 kg/h Frekvenca = 50Hz Pel = 450kW
	N2.2	MF Junker 2	Talilna zmogljivost: 750 kg/h Frekvenca = 50Hz Pel = 450kW
	N2.3	MF Junker 3	Talilna zmogljivost: 750 kg/h Frekvenca = 50Hz Pel = 450kW
N3		Sestavljanje form	
N4		Linija litja	
	N4.1	Avtomatski livni lonec	
	N4.2	Livni voz	
	N4.3	Hladilna proga	
N5		Stresalne rešetke	
		Transportni trak za odpadni pesek	
		Drobilec	
		Elevator do silosa	
N6		Mehanska obdelava	
	N6.1	Peskalni stroj – Gostol	
	N6.2	Vibra-peskalni stroj	
	N6.3	Bobnasti peskalni stroj - Gostol VB1	Patronski filter
	N6.4	Brusilni stroji (8 kom)	
	N6.5	Stroj za premazovanje jeder	
N7		Pretočni hladilni sistem	Nazivna moč odvedenega toplotnega toka je večja od 300 MW

Kratka ime tehnoloških enot	Oznaka delov tehnoloških enot	Naziv tehnološke enote	Osnovne karakteristike
		Livarja aluminija iz točke 1.2 Izreka tega dovoljenja	
N10		Talilne peči Al	
	N10.1	Kemotherm 1	Lončna peč Gorivo: zemeljski plin Talina zmogljivost: 800 kg taline/h Vhodna topotna moč: 300-800 kW
	N10.2	Kemotherm 2	Lončna peč Gorivo: zemeljski plin Talina zmogljivost: 800 kg taline/h Vhodna topotna moč: 300-800 kW
	N10.3	Botta 1	Dvokomorna talilna peč Gorivo: zemeljski plin Zmogljivost založbe: 1500 kg taline AISI7/8Cu; Talina zmogljivost: 600 kg Al na uro Vhodna topotna moč: 860kW Delovna temperatura peči
	N10.4	Botta 2	Dvokomorna talilna peč Gorivo: zemeljski plin Zmogljivost založbe: 2000 kg taline AISI7Mg; Talina zmogljivost 1000 kg na uro Vhodna topotna moč: 860kW Delovna temperatura peči
N11		Čiščenje taline	
	N11.1	Nepremični impeler	
N12		Vzdrževalne peči	
	N12.1	Striko 1	Enokomorna Zmogljivost= 1000 kg taline Energent: električna energija
	N12.2	Striko 2	Enokomorna Zmogljivost= 1000 kg taline Energent: električna energija
	N12.3	Striko 3	Enokomorna Zmogljivost= 1000 kg taline Energent: električna energija
	N12.4	Striko 4	Enokomorna Zmogljivost= 1000 kg taline Energent: električna energija
	N12.5	Striko 5	Enokomorna Zmogljivost= 1000 kg taline Energent: električna energija
	N12.6	Striko 6	Enokomorna Zmogljivost= 1000 kg taline Energent: električna energija
	N12.7	Lončna – jamska peč 3	Lončna peč Zmogljivost 500 kg taline Energent: električna energija
	N12.8	Lončna – jamska peč 4	Lončna peč Zmogljivost 500 kg taline Energent: električna energija
	N12.9	Lončna – jamska peč 5	Lončna peč Zmogljivost 500 kg taline Energent: električna energija
	N12.10	Lončna – jamska peč 9	Lončna peč Zmogljivost 800 kg taline Energent: električna energija

Kratka ime tehnoloških enot	Oznaka delov tehnoloških enot	Naziv tehnološke enote	Osnovne karakteristike
		Livarna aluminija iz točke 1.2 izreka tega dovoljenja	
N12		Vzdrževalne peči (nadaljevanje)	
	N12.11	Lončna – jamska peč 10	Lončna peč Zmogljivost 800 kg taline Energent:električna energija
	N12.12	Lončna – jamska peč 11	Lončna peč Zmogljivost 500 kg taline Energent:električna energija
	N12.13	Lončna – jamska peč 12	Lončna peč Zmogljivost 500 kg taline Energent:električna energija
	N12.14	Lončna – jamska peč 13	Lončna peč Zmogljivost 500 kg taline Energent:električna energija
	N12.15	Lončna – jamska peč 14	Lončna peč Zmogljivost 500 kg taline Energent:električna energija
N13		Stroji za izdelavo jeder	
	N13.1	PrimaFond (5 kom)	
	N13.2	MECC (2 kom)	
	N13.3	Schälco	
	N13.4	Imafond	
	N13.5	Osborn	
	N13.6	Euromag	
N14		Livni stroji	
	N14.1	Karousel (2 kom)	
	N14.2	Avtomatske livne linije (4 kom)	
	N14.3	Premični ročni livni stroji (22 kom)	
N15		Finalizacija	
	N15.1	Odstranjevanje livnih sistemov	
	N15.2	Peč za razpad jeder 1	Moč PGC grelcev = $4 \times 70 \text{ kW} \pm 10\%$
	N15.3	Peč za razpad jeder 2	Moč PGC grelcev = $4 \times 70 \text{ kW} \pm 10\%$
	N15.4	Peč za razpad jeder 3	Moč PGC grelcev = $4 \times 70 \text{ kW} \pm 10\%$
	N15.5	Peč za razpad jeder 4	Moč PGC grelcev = $4 \times 70 \text{ kW} \pm 10\%$
	N15.6	Žage - krožne (4kom) - tračne (8 kom)	
	N15.7	Ročni brusilni stroji (12 kom)	
	N15.8	Vrtalni stoj	
	N15.9	Dozamet	
	N15.10	Varilni stroj	
N16		Toplotna obdelava	
	N16.1	Homogenizacija – avtomatska peč (4 kom)	
	N16.2	Homogenizacija – ročni (1kom)	
	N16.3	Staranje- avtomatski (2 kom)	
	N16.4	Staranje – ročni (3 kom)	